

LähiTapiola Keskinäinen
Henkivakuutusyhtiö

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2023

y-tunnus: 0201319-8

Sisällysluettelo

Hallituksen toimintakertomus 2023.....	1
1 Avaintiedot	1
2 Tilikauden merkittävät tapahtumat.....	2
3 Vakavaraisuus ja riskiasema.....	3
4 Tilikauden jälkeiset tapahtumat.....	4
5 Tulevaisuuden näkymät.....	4
6 Hallinto ja vastuullisuus.....	5
7 Ehdotus voiton käyttämisestä.....	9
Tilinpäätös 1.1. – 31.12.2023.....	10
8 Tilinpäätös, LähiTapiola Henkiyhtiö.....	10
9 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	42
10 Riskienhallinnan liitetiedot.....	47
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset.....	52
Tilinpäätösmerkintä.....	53

Hallituksen toimintakertomus 2023

LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiön (LähiTapiola Henkiyhtiö) kotipaikka on Espoo ja y-tunnus O201319-8. LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiön (LähiTapiola Henkiyhtiö) toimialaan kuuluvat yksityishenkilöille ja yrityksille myönnettävät yksilölliset henkivakuutukset, ryhmähenkivakuutukset, yksilölliset eläkevakuutukset ja kapitalisaatiosopimukset, sekä yrityksille myönnettävät ryhmäeläkevakuutukset.

LähiTapiola Henkiyhtiö kuuluu LähiTapiola-ryhmään, jonka ylimpänä emoyrityksenä toimii LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö (LähiTapiola Vahinkoyhtiö, y-tunnus O211034-2). LähiTapiola Vahinkoyhtiö laatii ylimpänä emoyrityksenä LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätöksen vakuutusyhtiölain tarkoittaman vakuutusyhtyrühmän mukaisessa laajuudessa. Tilinpäätökset ovat nähtävillä osoitteessa www.lahitapiola.fi.

1 Avaintiedot

LähiTapiola Henkiyhtiö tarjoaa asiakkailleen taloudellista turvaa ja kehittää asiakkaidensa elämänturvaksi palveluita, jotka tukevat asiakkaidemme elämää ja taloudellista omavaraisuutta.

- Vuoden 2023 tulos oli hyvä sijoitustoiminnan tuoton ja vakuutusliikkeen tuloksen kasvettua.
- Olemme Suomen suurin riskihenkivakuuttaja. Kasvatamme vuodelle 2024 asiakasetujamme alentamalla riskihenkivakuutuksen vakuutusmaksuja uusmyynnin osalta sekä korottamalla vakuutusturvan määrää maksutta nykyisille asiakkaillemme.
- Käynnistimme perusjärjestelmien uudistamiseen tähtäävän kehityshankkeen, jolla tavoittelemme merkittävää asiakaskokemuksen parannemista tarjoamalla entistä sujuvampia palveluita sekä panostamalla palveluidemme ymmärrettävyyteen ja merkityksellisyyteen.

Tulostiivistelmä

	2023	2022
Liiketulos, milj. eur.	124,3	63,8
Kokonaistulos, milj. eur.	150,4	-165,9
Tilikauden tulos, milj. eur.	73,9	55,5
Kokonaispääoman tuotto ilman sijoitussidonnaista vakuutusta, %	5,1	-4,8

Avainluvut

	2023	2022
Korvaukset, milj. eur.	370,3	365,9
Asiakkaalle maksettu perustekorko, milj. eur.	45,0	47,0
Asiakkaalle maksetut asiakashyvitykset, milj. eur.	13,1	5,7
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin, %	3,3	-5,9
Kuormitustulo, milj. eur.	61,1	57,4
Korkotäydennykset, milj. eur.	0,0	0,0
Vakuutustekninen vastuuvulka, milj. eur.	2 126,5	2 228,0
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvulka, milj. eur.	2 825,1	2 680,1
Oma pääoma, milj. eur.	745,4	672,8
Taseen loppusumma, milj. eur.	5 724,1	5 701,1
Vakavaraisuussuhde, %	264,0	321,0

Tuloslaskelmaerien ja ajanjaksoon liittyvien tunnuslukujen vertailukauden lukuina on käytetty vuodentakaisia vastaavan ajanjakson lukuja. Tase- ja muiden poikkileikkaustyyppisten tunnuslukujen vertailukauden lukuina on käytetty vuoden 2022 lopun lukuja. Tekstissä vertailukauden luvut ovat suluisia.

Vakavaraisuussuhde = hyväksyttävän oman varallisuuden määrä suhteessa vakavaraisuuspääomavaatimukseen (Solvenssi II). Vakavaraisuuslaskenta ei kuulu lakisääteisen tilintarkastuksen piiriin.

2 Tilikauden merkittävät tapahtumat

2.1 Henkivakuustoiminta

Vakaa taloudellinen perusta mahdollistaa toimintamme kehittämisen omistaja-asiakkaidemme eduksi. Haluamme auttaa asiakkaitamme varautumaan tulevaisuuteen kehittämällä tuotteitamme, prosessejamme sekä palvelujamme. Olemme käynnistäneet perusjärjestelmä uudistuksen tukemaan näitä tavoitteitamme. Sekä järjestelmä uudistuksemme että elämänturvastrategiamme perustana on tuottaa erinomainen asiakaskokemus asiakkaillemme. Hyvä henkilöstökokemus on erinomaisen asiakaskokemuksen edellytys. Henkilöstökokemusta kehitämme uudistimme myös johtamis lupauksemme. Johtamis lupaukset ovat LähiTapiolan esihenkilöiden yhteinen lupaus siitä, mitä hyvä johtaminen ja esihenkilötyö meillä tarkoittavat. Henkilöstölle tehdyn johtamis lupauksena kyselyn tulokset olivat yksi yhtiöryhmän parhaista.

Ensimmäisellä vuosipuoliskolla lanseerasimme odotetun uudistuksen, kun laajensimme erinomaista asiakaspalautetta saaneen digitaalisen hakemuspalvelumme koskemaan myös yritysten riskivakuuttamista. Sijoittaja-asiakkaamme ovat puolestaan pitkään toivoneet sijoittamisen mobiilisovellusta tukemaan sijoitusten seuraamista ja hallinnointia ja tarpeeseen on vastattu rakentamalla LähiTapiola Sijoitukset – mobiilisovellus. Päivitetty sovellus kokoaa asiakkaan sijoitukset yhteen ja mukaan on otettu kaikki soveltuvat sijoittamisen tuotteet eläkesäästöistä omaisuudenhoitosopimuksiin.

Syksyllä vahvistimme sijoituskohtevalikoimaamme, kun lanseerasimme Seligson & Co Varainhoito -sijoitussalkut. Uusittu sijoituskonsepti täydentää näkemyksellisiin ratkaisuihin pohjautuvaa tarjontaa. Salkut sopivat asiakkaille, jotka tavoittelevat markkinatuottoja kustannustehokkaasti.

Henkiyhtiö lanseerasi vuonna 2022 asiakasedun, joka hyödyttää nykyisiä ja uusia henkiasiakkaita. Etu annetaan nykyisille asiakkaille joko vakuutusmäärän korotuksena tai vakuutusmaksun alennuksena asiakkaan sopimuksesta riippuen. Uudet asiakkaat saavat edun vakuutusmaksun alennuksena. Vuodelle 2024 asiakasetuja kasvatetaan vakuutusmaksun alennuksena 25 (20) prosenttiin ja vakuutusmäärän korotuksena 35 (25) prosenttiin.

LähiTapiola Henkiyhtiössä toteutettiin organisaatiouudistus vuoden 2023 alussa. Organisaation uudistamisella tavoiteltiin vastuuden ja päätöksenteon selkeyttämistä sekä asiakaslähtöisyyden ja toimeenpanokyvyn parantamista.

Maksutulo

	2023	2022	Muutos, %
Säästöhenkivakuutus ja kapitalisaatiosopimukset, milj. eur.	91,4	201,6	-54,7
Riskihenkivakuutus, milj. eur.	123,2	112,4	9,6
Ryhmäeläkevakuutus, milj. eur.	68,1	62,9	8,2
Yksilöllinen eläkevakuutus, milj. eur.	36,8	37,6	-2,1
Työntekijäin ryhmähenkivakuutus, milj. eur.	13,9	14,2	-2,4
Yhteensä	333,4	428,7	-22,2

LähiTapiola Henkiyhtiön kokonaismaksutulo aleni säästämisen maksutulon kehityksen myötä 22,2 prosenttia päätyen 333,4 miljoonaan euroon (428,7 milj. €). Maksutulon hyvä kehitys jatkui riskihenkivakuutuksessa ja ryhmäeläkkeissä. Riskihenkivakuutuksessa maksutulo kasvoi 8,3 prosenttia. Säästämisen maksutulo laski 54,7 prosenttia ja ryhmäeläkevakuutusten maksutulo kasvoi 8,2 prosenttia.

LähiTapiola Henkiyhtiö maksoi korvauksia asiakkailleen 370,3 miljoonaa euroa (365,9 milj. €). Eläkkeitä maksettiin 121,5 miljoonaa euroa (119,8 milj. €), sairauskulu- ja työkyvyttömyyskorvauksia 22,2 miljoonaa euroa (20,0 milj. €) ja kuolintapauskorvauksia 47,1 miljoonaa euroa (41,3 milj. €).

LähiTapiola Henkiyhtiön liikevoitto oli 124,3 miljoonaa euroa (63,8 milj. €) ja kokonaistulos oli 150,4 miljoonaa euroa (-165,9 milj. €). Sijoitustuotot käyvin arvoin olivat 3,3 prosenttia eli 100,9 miljoonaa euroa (-5,9 % eli -197,6 milj. €). Korkotäydennyksiä ei tehty vuoden 2023 tilinpäätöksessä (0). Yhtiön vakuutusliikkeen tulos kehittyi hyvin. Riskiliikkeen tulos oli 48,7 miljoonaa euroa (40,6 milj.€) ja kustannusliikkeen tulos oli 5,1 miljoonaa euroa (3,1 milj.€). Kustannusliikkeen tulos sisältää kuormitustuloon rinnastettavat erät.

Henkiyhtiön 100 miljoonan euron pääomalaina maksettiin takaisin 23.11.2023.

2.2 Sijoitusmarkkinat ja sijoitustoiminta

Vuosi 2023 käynnistyi epävarmoissa tunnelmissa. Venäjän hyökkäyssota, inflaatio ja rahapolitiikan kiristykset heikensivät talouksien ja rahoitusmarkkinoiden näkymiä. Vuoden jälkimmäisellä puoliskolla epävarmuus helpotti inflaation hidastuessa ja keskuspankkien lopettaessa koronnostot. Samalla rahataloudelliset olosuhteet kevenivät korkojen laskun, yrityslainojen riskilisten kutistumisen ja osakemarkkinoiden vahvistumisen myötä. Kokonaisuutena

osakkeiden ja joukkovelkakirjalainojen toteutuneet tuotot muodostuivat lopulta poikkeuksellisen vahvoiksi. Valuuttamarkkinoilla euro vahvistui dollaria vastaan, mikä heikensi dollarisijoitusten tuottoja euroissa mitattuna.

Maailman johtavat keskuspankit jatkoivat ohjauksorkojen nostoja vuoden kolmannelle neljännekselle saakka. Vaikka yksittäiset koronnostot ovat olleet poikkeuksellisen suuria, Yhdysvaltain talouskasvu on jatkanut vahvana. Euro-alueella tilanne on sitä vastoin huolestuttava ja Kiinan talouden kehitys on ollut pettymys. Rahapolitiikan kiristykset vaikuttavat reaalitalouteen 6–18 kuukauden viipeellä, jonka seurauksena maailmantalous voi yllättää negatiivisesti vuonna 2024. Sijoitusmarkkinoiden ja talouspolitiikan tekijöiden näkökulmasta mahdollisen taantumän syvyys, kesto ja laajuus vaikuttavat tuleviin päätöksiin.

Sijoitustoiminta

	2023	2022
Sijoitusten nettotuotto käyvin arvoin, %	3,3	-5,9
Korkosijoitukset	6,9	-11,0
Osakesijoitukset	5,9	0,9
Kiinteistösijoitukset	-7,0	2,4
Muut sijoitukset	13,2	-4,4
Sijoitusten allokaatio, %		
Korkosijoitukset	51,9	52,8
Osakesijoitukset	27,1	25,6
Kiinteistösijoitukset	20,7	21,4
Muut sijoitukset	0,3	0,3
Sijoitusomaisuus käyvin arvoin, milj. eur.	2 977,8	3 120,9

Vuodesta 2023 muodostui lopulta sijoituksellisesti hyvä LähiTapiola Henkiyh-tiölle, kun sekä korko- että osakesijoitukset tuottivat selvästi positiivisesti. Yhtiön sijoitustoiminnan nettotuotoksi vuonna 2023 muodostui 3,3 %. Osake-sijoituksissa tuotot olivat hyvät, lähes 6 %. Myös korkosijoituksista saatiin lop-pulta hyvä tuotto loppuvuonna nähdyn pitkien korkojen laskun sekä vuoden aikana kertyneiden viime vuosia selvästi korkeampien kuponkituottojen ansi-osta. Myös epälikvidit sijoitukset tuottivat pääasiassa hyvin. Ainoastaan kiin-teistösijoituksissa tuotot jäivät negatiivisiksi, kun kiinteistöjen kassavirta-tuotot eivät riittäneet kompensoimaan viiveellä tulleita kiinteistöjen käypien

arvojen laskuja. Yhtiön vakavaraisuus pysyi vuoden aikana vahvana 100 mil-joonan euron pääomalainan takaisinmaksusta huolimatta.

Sijoitusriskin määrä pidettiin matalana suhteessa riskinkantokykyyn koko vuoden 2023 ajan. Merkittävimmät muutokset sijoitussalkkuun tehtiin loppu-vuoden aikana, kun varoja allokoitiin enemmän pitkän juoksuajan korkosijoi-tuksiin markkinakorkojen nousun jälkeen. Kokonaisuutena sijoitussalkun riski-taso on maltillinen.

LähiTapiola Henkiyhtiön toiminnan ylijäämä käytetään omistaja-asiakkaiden hyväksi maksun alennuksina, asiakashyvityksinä ja palvelujen kehittämisenä. Osa tuloksesta käytetään kartuttamaan yhtiön vakavaraisuutta, jolloin var-mistetaan asiakkaiden edut tulevaisuudessakin.

Tilinpäätöksen liitetiedossa on selvitys Henkiyhtiön kohtuusperiaatteen sovel-tamisesta ja lisätujen jakamista koskevista tavoitteista sekä kohtuusperi-aatteen toteutumisesta vuosina 2013–2023.

2.3 Luottoluokitus

Luottoluokittaja Standard & Poor's on tehnyt luottoluokitusarvion LähiTa-piola-ryhmästä vuodesta 2019 alkaen.

Standard & Poor's antoi 17.10.2023 LähiTapiola Vahinkoyhtiölle luokituksen A vakain näkymin. Luokitukseen vaikuttivat ryhmän vahva vakavaraisuus sekä hyvä tulokellisuus edellisvuosina. Luokitus ja näkymät olivat vastaavat kuin edellisessä luokituksessa lokakuussa 2022. Standard & Poor's näkee LähiTa-piolan säilyttävän johtavan aseman kansallisessa vakuutusmarkkinassa.

Luokitusarvosanaa tarvitaan liiketoiminnassa asiakkaan tai yhteistyökump-panin sellaista edellyttäessä. Yrityskuvan ja maineen kannalta hyvä luokitus-arvosana lisää luotettavuutta ja arvostusta.

3 Vakavaraisuus ja riskiasema

3.1 Vakavaraisuuden hallinta

LähiTapiola-ryhmän ja sen vakuutusyhtiöiden vakavaraisuuden valvonta pe-rustuu EU-tason Solvenssi II -säännöstöön. LähiTapiola-ryhmä ja sen vakuu-tusyhtiöt laskevat vakavaraisuuden käyttämällä lainsäädännön mukaista standardikaavaa. Vakavaraisuuslaskenta ei kuulu lakisääteisen tilintarkastuk-sen piiriin. LähiTapiola-ryhmä muodostaa myös rahoitus- ja vakuutusryhmit-tymien valvonnasta annetun lain mukaisen vakuutus- ja rahoitusryhmän. Lä-

hiTapiola Vahinkoyhtiö toimii ryhmän ylimpänä emoyrityksenä, jonka tehtävänä on varmistaa, että ryhmä ja sen yhtiöt täyttävät lakisääteiset vakavaraisuuteen liittyvät vaatimukset.

Vakavaraisuuden hallinta on osa ryhmän ja sen yhtiöiden riskienhallintaa. Vakavaraisuuden hallinnan lähtökohtana on, että ryhmällä ja yhtiöillä on riittävästi vakavaraisuuspääomaa velvoitteidensa täyttämiseksi ottaen huomioon odotetut ja odottamattomat tappiot. LähiTapiola Henkiyhtiön vakavaraisuus on hyvällä tasolla ja LähiTapiola-ryhmän vahinkovakuutusyhtiöt lukeutuvat toimialan vakavaraisimpiin yhtiöihin Suomessa. Täten ryhmän vakavaraisuus on lujalla pohjalla toimintaympäristön taloudellisesta epävarmuudesta huolimatta. Keskinäisen yhtiömuodon vuoksi vakavaraisuuden hallinnassa korostetaan asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuvaa varmistamista koko ryhmän ja sen yhtiöiden hyvällä vakavaraisuudella.

LähiTapiola Henkiyhtiön ja LähiTapiola-ryhmän vakavaraisuuden hallinnasta kerrotaan tarkemmin ryhmän vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevissa kertomuksissa osoitteessa www.lahitapiola.fi.

3.2 Vakavaraisuusasema

Vakavaraisuussuhde eli hyväksyttävän oman varallisuuden ja vakavaraisuuspääomavaatimuksen suhde oli hyvä 264 prosenttia (321 %). Hyväksyttävä oma varallisuus oli 1 299 miljoonaa euroa (1 474 milj. €). Yhtiön oma varallisuus aleni pääomalainan takaisinmaksun ja korkotason muutosten seurauksena.

Yhtiön vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR) oli vuoden 2023 lopussa 492 miljoonaa euroa (460 milj. €). Pääomavaatimuksen kasvu aiheutui suurelta osin henkivakuutus- ja markkinariskien pääomavaatimusten kasvusta.

Yhtiön vakavaraisuussuhde ilman vastuuvelan siirtymäsäännöserää oli 235 prosenttia (286 %). Vastuuvelan siirtymäsäännöserän vaikutus yhtiön vakavaraisuuteen vähenee asteittain ja päättyy viimeistään vuonna 2032.

3.3 Riskiasema

Toiminnan merkittävimmät riskit ovat sijoitustoimintaan, henkivakuuttamiseen, operatiivisiin päätöksiin, toimintaympäristön muutoksiin sekä strategiaan valintoihin liittyvät riskit.

Markkinariski aiheutuu varojen markkina-arvojen vaihtelusta, sisältäen muun muassa korkojen, osakekurssien tai valuuttakurssien muutoksen aiheuttaman

vaihtelun. Henkivakuutustoiminnan merkittävimmät vakuutusriskit ovat asiakaskäyttötymiseen liittyvät sopimusten ja vakuutusmaksujen maksamisen keskeytymisen riskit sekä demografiset riskit. Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä ja ulkoisista tekijöistä. Oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Toimintaympäristön ja strategian riskit sisältävät muun muassa yleiseen toimintaympäristöön, markkinoiden ja asiakaskäyttötymisen muutoksiin, kilpailuun ja kilpailijoihin sekä strategian sisältöön ja toteuttamiseen liittyvät riskit.

Toimintaympäristön riskejä ja strategisia riskejä korostavat vakuutusallalla samanaikainen talouskehityksen epävarmuus ja toimintaympäristön yhä nopeutuva muutosvauhti: muun muassa digitalisaation tuoma murros, toimialaliukumat, uudenlaiset toimijat ja yhteenliittymät, muuttoliike, väestörakenteen muutos, kansainvälistyminen sekä ilmastonmuutos.

LähiTapiola Henkiyhtiön riskienhallinnasta ja merkittävimmistä riskeistä kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen riskienhallinnan liitetiedoissa ja vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevassa kertomuksessa osoitteessa www.lahitapiola.fi.

4 Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Liiketoiminta on jatkunut tilikauden päättymisen jälkeen olennaisilta osin odotusten mukaisena.

Vuonna 2024 LähiTapiola-ryhmä laajentaa toimintaansa uudelle liiketoimintalueelle perustamalla ryhmään palkitsemispalveluyhtiön. Tieto suunnitelmasta julkaistiin helmikuussa 2024. Uudesta yhtiöstä tulee LähiTapiola Henkiyhtiön kokonaan omistama tytäryhtiö, ja se keskittyy tarjoamaan yrityksille palkitsemisen ratkaisuja erityisesti henkilöstörahojen ja niihin kytkeytyvien palkitsemisjärjestelmien muodossa.

5 Tulevaisuuden näkymät

5.1 Henkivakuutustoiminnan näkymät

Venäjänsä hyökkäys Ukrainaan jatkuu luoden epävarmuutta myös vuodelle 2024. Vaikka sodan suorat vaikutukset henkivakuutusliiketoimintaan ovat rajalliset, niin sijoitusmarkkinan epävarmuus heijastuu sijoitustoiminnan tuloksen lisäksi säästämisen ja sijoittamisen liiketoimintaan.

Pitkällä aikavälillä näkymät ovat positiiviset. LähiTapiola Henkiyhtiö haluaa tehdä tulevaisuuteen varautumisen helpoksi kaikissa palvelukanavissa. Tavoitetta tukee myös vuonna 2023 käynnistynyt perusjärjestelmä uudistus. Elinajan pidentyminen ja sosiaaliturvan paineet nostavat yksityisen varautumisen roolia. Tämä luo kysyntää sekä säästämisen että riskihenkivakuuttamisen tuotteille. Uutena henkivakuutuksena POP-lainaturvan uusmyynti alkaa vuoden 2024 aikana.

5.2 Sijoitustoiminnan näkymät

Sijoitustoiminnan näkymät vuodelle 2024 ovat edelleen epävarmat. Suurimmat riskit liittyvät politiikkaan ja geopolitiikkaan. Yli puolet maailman väestöstä äänestää kuluvana vuonna vaaleissa ja tulokset voivat aiheuttaa merkittävää epävakautta toimintaympäristöön. Tärkeimmät vaalit pidetään Yhdysvalloissa, jossa maalle valitaan uusi presidentti. Myös geopolitiikan osalta tilanne on aikaisempaa haastavampi: Venäjän hyökkäyssota jatkuu, Lähi-idän kriisi uhkaa eskaloitua ja Taiwanin tilanne on vaarassa kiristyä entisestään.

Suhdannenäkymä on sen sijaan edellisvuotta parempi. OECD:n ennakoivat suhdanneosoittimet kertovat jo talouden elpymisodotuksista, mutta Venäjän hyökkäyssodan laajeneminen, Lähi-idän tilanteen eskaloituminen ja sitä kautta raaka-aineiden hintojen uusi nousu kasvattaisivat alasuuntaisia riskejä. Lisäksi johtavien keskuspankkien liiallinen viivyttely rahapolitiikan kevenysten aloittamisessa ja Kiinan kiinteistösektorin tilanne aiheuttavat epävarmuutta sijoitusmarkkinoilla.

Näiden lähtökohtien valossa LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden sijoitustoiminnan näkymiin sisältyy edelleen paljon epävarmuutta. Sijoitustuotoilla on huomattava vaikutus vakuutusyhtiön tuloksessa. Hyvän vakavaraisuustason ja vakavaraisuuden hallintaan panostamisen myötä LähiTapiola-ryhmä on hyvin varautunut sijoitusmarkkinoiden eri kehityskuluihin.

6 Hallinto ja vastuullisuus

6.1 LähiTapiola-ryhmän rakenne

LähiTapiola-ryhmän vakuutusyhtiöistä lähes kaikki ovat keskinäisiä yhtiöitä, jolloin niiden omistajia ovat vakuutuksenottajat ja takuupääoman omistajat. LähiTapiola-ryhmän ylimpänä emoyrityksenä toimii LähiTapiola Vahinkoyhtiö.

6.2 LähiTapiola-ryhmän hallinto ja johtamisjärjestelmä

LähiTapiola-ryhmän ja sen yhtiöiden hallinnossa noudatetaan hyvää hallinnointitapaa, joka perustuu vakuutus- ja rahoitusalaan koskevaan lainsäädäntöön, Finanssivalvonnan antamiin määräyksiin ja ohjeisiin sekä keskinäisiin vakuutusyhtiöihin soveltuvin osin myös listayhtiöiden hallinnointikoodiin. LähiTapiola Henkiyhtiö antaa toimintakertomuksesta erillisenä dokumenttina selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen mukaisella tavalla (1.1.2020). Selvitys LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on nähtävillä osoitteesta www.lahitapiola.fi.

LähiTapiola-ryhmä muodostaa vakuutusyhtiölain tarkoittaman vakuutusyhtyritysryhmän. LähiTapiola Vahinkoyhtiöllä on ryhmän ylimpänä emoyrityksenä LähiTapiola-ryhmään ulottuva vastuu ryhmän ja sen yhtiöiden luotettavan hallinnon, vakavaraisuuden valvonnan, riskienhallinnan, sisäisen valvonnan sekä näihin liittyvän viranomaisraportoinnin järjestämisestä. LähiTapiola-ryhmän yhtiöt ovat järjestäneet keskinäiset vastuunsa ja työnjakonsa ryhmän sisäisin sopimuksin.

6.2.1 Yhtiökokous

LähiTapiola Henkiyhtiön yhtiökokous pidettiin 10.5.2023. Kokouksessa vahvistettiin tilinpäätös vuodelta 2022, päätettiin yhtiön tuloksen käyttämisestä, myönnettiin vastuuvapaus hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle ja valittiin yhtiön tilintarkastaja. Kokouksessa vahvistettiin lisäksi hallintoneuvoston jäsenten lukumäärä ja palkkiot sekä valittiin uudet hallintoneuvoston jäsenet.

6.2.2 Hallintoneuvosto

LähiTapiola-ryhmän hallintomalliin vaikuttaa keskeisesti sen vakuutusyhtiöiden keskinäinen yhtiömuoto, jossa vakuutuksenottajat ovat vakuutusyhtiöiden osakkaita. Koska osakkaiden määrä on näin ollen hyvin laaja, on yhtiöiden hallintoneuvostoilla juridisten tehtäviensä ohella merkittävä rooli vakuutusyhtiöiden omistajaohjauksessa sekä yhtiöiden ja niiden osakkaiden välisenä vuorovaikutuskanavana.

Hallintoneuvoston palkat ja sitoumukset löytyvät tuloslaskelman liitteestä ”Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset”.

6.2.2.1 Hallintoneuvoston nimitystoimikunta

Hallintoneuvoston nimitystoimikunnan tarkoituksena on varmistaa valintaesitysten valmistelun monipuolisuus ja läpinäkyvyys valittaessa jäseniä yhtiön hallintoneuvostoon ja hallitukseen. Nimitystoimikunta valmistelee esitykset koskien hallintoneuvoston henkilövalintoja sekä hallituksen jäsenten valintaa lukuun ottamatta puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa, joiden osalta valintaesitykset valmistelee hallintoneuvostojen yhteistyövaliokunta.

6.2.2.2 Hallintoneuvostojen yhteistyövaliokunta

LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön yhteistyövaliokunta valmistelee päätösesityksiä hallintoneuvostoille ja muut hallintoneuvostojen kokouksessa käsiteltävät asiat. Yhteistyövaliokunta valvoo hallitusten, pääjohtajan ja toimitusjohtajien sekä koko yhtiöryhmän toimintaa ja raportoi siitä hallintoneuvostoille.

6.2.3 Hallitus

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Sen tulee myös huolehtia kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Tilikaudella 1.1. - 31.12.2023 hallituksen puheenjohtajana toimi Juha Koponen (pääjohtaja), varapuheenjohtajana Jari Eklund (yhtiöryhmän johtaja) ja jäseninä Timo Laakso (hallinto- ja talousjohtaja, Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä), Olli Latola (OTK, varatuomari), Mirel Leino-Haltia (työelämäprofessori, Aalto-yliopisto), Antti Pulkkanen (toimitusjohtaja, LähiTapiola Savo Keskinäinen Vakuutusyhtiö) ja Kati Sulin (Toimitusjohtaja, Heltti Oy). Hallitus jatkaa 1.1.2024 alkavalla tilikaudella muutoin entisessä kokoonpanossaan, mutta hallituksen jäseneksi valittiin lisäksi 1.3.2024 lukien Mikko Ayub (hallitusammatillainen).

Hallituksen palkat ja sitoumukset löytyvät tuloslaskelman liitteestä ”Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset”.

6.2.3.1 LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallitusten tarkastus- ja riskienhallintavaliokunta

LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallitusten apuna toimii tarkastus- ja riskienhallintavaliokunta, jonka puheenjohtajan ja jäsenten on oltava LähiTapiola-ryhmästä riippumattomia yhtiöiden hallitusten jäseniä.

Valiokunta avustaa hallituksia niiden lakisäätöisissä ja työjärjestyksen mukaisissa asioissa liittyen yhtiöiden ja LähiTapiola-ryhmän talouteen, kirjanpitoon,

vakavaraisuuteen, riskienhallintaan, tilintarkastukseen, sisäiseen valvontaan ja sisäiseen tarkastukseen.

Ottaen huomioon LähiTapiola Vahinkoyhtiön rooli LähiTapiola-ryhmän ylimpänä emoyrityksenä (VYL 26 luvun 3 § mukaisesti) valiokunnan toiminta käsittää myös LähiTapiolan alueyhtiöiden sekä muiden ryhmään kuuluvien yhtiöiden asioita siltä osin kuin ne ryhmätason asioina kuuluvat yhtiön vastuulle.

6.2.3.2 LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallitusten henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta

LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallitusten apuna toimii henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta.

Valiokunta avustaa LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallituksia henkilöstöön ja palkitsemiseen liittyvien asioiden käsittelyssä sekä linjaa LähiTapiola-ryhmän johdon ja henkilöstön kehittämiseen liittyviä asioita. Valiokunta käsittelee ja valmistelee hallitusten päätettäväksi ja/tai LähiTapiola-ryhmän yhteisiä linjauksia ja suosituksia varten johdon ja henkilöstön palkitsemiseen ja kehittämiseen liittyviä asioita.

6.2.3.3 LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallitusten sijoitus- ja taseenhallintavaliokunta

LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallitusten apuna toimii myös sijoitus- ja taseenhallintavaliokunta.

Valiokunta avustaa hallituksia yhtiöiden varainhoidon asianmukaiseen järjestämiseen sekä vakavaraisuuden valvontaan liittyvissä lakisäätöisissä ja työjärjestyksen mukaisissa asioissa. Valiokunnan työskentely painottuu erityisesti yhtiöiden ja LähiTapiola-ryhmän sijoitustoimintaan ja taseenhallintaan.

6.2.4 Yhtiöryhmän johtoryhmä

LähiTapiola-ryhmässä toimii LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksen nimitämä yhtiöryhmän johtoryhmä, jossa ovat laajasti edustettuina LähiTapiola-ryhmän eri yhtiöt ja keskeisten ryhmätason toimintojen vastuulliset johtajat. Yhtiöryhmän johtoryhmä vastaa hallituksen sille antamien sekä LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden välillä solmitun ryhmäsopimuksen mukaisten valtuuksien puitteissa LähiTapiola-ryhmän strategisten ja muiden ryhmätason yhteisten asioiden valmistelusta, päätöksenteosta ja täytäntöönpanosta sekä yhtiöryhmän ohjaamisen ja kehittämisen kokonaisuudesta.

Johtoryhmän puheenjohtajana toimii LähiTapiola-ryhmän pääjohtaja Juha Koponen ja jäseninä yhtiöryhmän yhteisten toimintojen johtajat Harri Aho

31.5.2023 saakka, Pekka Antikainen, Jari Eklund, Vesa-Matti Kultanen ja 1.6.2023 lukien Esa Tihilä sekä toimitusjohtajat Olli Aakula (LähiTapiola Varsinais-Suomi), Pasi Aakula (LähiTapiola Länsi-Suomi), Juha Antikainen (LähiTapiola Etelä-Pohjanmaa) Pasi Haarala (LähiTapiola Henkiyhtiö), Hanna Hartikainen (LähiTapiola Vahinkoyhtiö), Teemu Toivanen (LähiTapiola Keski-Suomi) ja Erik Valros (LähiTapiola Uusimaa).

6.2.5 Toimitusjohtaja

LähiTapiola Henkiyhtiön toimitusjohtajana toimi tilikaudella 2023 KTM Pasi Haarala ja toimitusjohtajan sijaisena FM, SHV Petri Vilska.

Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen palkat ja sitoumukset löytyvät tuloslaskelman liitteestä ”Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahanlainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset”.

6.2.6 Tilintarkastaja

Yhtiökokous valitsi LähiTapiola Henkiyhtiön tilintarkastajana jatkamaan KPMG Oy Ab, jonka nimeämänä yhtiön päävastuullisena tilintarkastajana toimii Timo Nummi, KHT.

6.2.7 Valvova viranomainen

LähiTapiola Henkiyhtiö on julkisen valvonnan alainen henkivakuutusyhtiö, jota valvoo Finanssivalvonta. Finanssivalvonta valvoo ja tarkastaa, että vakuutuslaitokset noudattavat lakia ja hyvää vakuutusastapaa ja käyttävät toiminnassaan asianmukaisia menettelytapoja. Se seuraa ja arvioi valvottaviensa taoudellista asemaa, johtamis-, valvonta- ja riskienhallintajärjestelmiä, toimintaedellytyksiä sekä toimintaympäristön muutoksia.

6.2.8 Lähipiiri

LähiTapiola Henkiyhtiön lähipiiristä kerrotaan tilinpäätöksen liitetiedoissa.

6.3 Henkilöstö ja palkitseminen

Henkilöstön lukumäärä henkilötyöpanoksina oli LähiTapiola Henkiyhtiössä keskimäärin 119 (108) henkilöä.

Kannustinpalkkiojärjestelmät ovat keskeinen osa LähiTapiola-ryhmän palkitsemisjärjestelmää ja niiden tarkoituksena on tukea strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttamista henkilöstöä kannustamalla ja sitouttamalla. Kannustinpalkkiojärjestelmät koostuvat vuositulospalkkiojärjestelmistä ja ylimmän johdon pitkän aikavälin kannustinpalkkiojärjestelmästä. Palkitsemisjärjestelmää vahvistettaessa pyritään varmistumaan siitä, että se on yhtiön ja LähiTapiola-ryhmän liiketoimintastrategian sekä tavoitteiden ja arvojen

mukainen ja että se vastaa yhtiöryhmän pitkän aikavälin etua, ja on sopu-soinnussa yhtiöryhmän hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa eikä kannusta liialliseen riskinottoon.

Johdon vuositulospalkkiointi perustuu yhtiöryhmän ja yhtiöiden tuloksiin vaikuttaviin elementteihin, henkilöstö- ja asiakaskokemukseen sekä kunkin palkionsaajan oman liiketoimintayksikön ja tehtävän mukaisiin tavoitteisiin. Mitarit ovat pääosin virallisiin tunnuslukuihin perustuvia. Tavoitteet johdetaan yhtiöryhmän strategiasta, ja ne voivat olla joko tiimi- tai yksilökohtaisia. Johdon pitkän aikavälin kannustinpalkkiointi perustuu yhtiöryhmän asiakaskokemuksen strategiaan tavoitteisiin, joita mitataan useamman vuoden jaksolta. Lisäksi LähiTapiola-ryhmän henkilöstörahoitukseen siirretään vuosittain toteutuneiden tavoitteiden mukainen voittopalkkioerä, joka määräytyy strategiasta johdettujen tavoitteiden perusteella. Kaikkien yhtiöiden henkilöstöt eivät kuulu henkilöstörahoituksen piiriin. Voittopalkkion määräytymiskriteerit vahvistetaan vuosittain. Voittopalkkiosirrot on vähennetty ennakoarvojen mukaisina tilikausien tuloksista.

Kaikille LähiTapiola Henkiyhtiön ylimmille johtajille ei ole määritelty eläkeikää. Mikäli eläkeikää ei ole määritelty, määräytyy eläkeikä työeläkelainsäädännön tai eläkkeelle siirtymisen mukaan. LähiTapiola Henkiyhtiö on ottanut henkilöstölleen lisäeläkevakuutuksen, jolla parannetaan eläketurvaa. Etuuden piiriin kuuluvat kaikki ne, joiden työsuhte yhtiöryhmässä on alkanut ennen 1.1.2013. Tämän jälkeen alkaneissa työsuhteissa lisäeläke-etuutta ei ole. Lisäksi LähiTapiola Henkiyhtiössä on otettu maksuperusteinen lisäeläkevakuutus henkilöille, joilla on sovittu lakisääteisestä eläkeistä poikkeava eläkeikä. Maksettava eläke perustuu työnantajan maksamiin vakuutusmaksuihin ja niille kertyvään korkotuottoon.

Yhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle ja tämän sijaiselle tilikauden 2023 aikana maksetut palkat ja palkkiot esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. Lisäksi niistä ja palkitsemisperiaatteista kerrotaan tarkemmin palkitsemisraportissa osoitteessa www.lahitapiola.fi.

6.4 Vastuullisuus

LähiTapiolan vastuullisuustyötä ohjaa LähiTapiolan ryhmästrategia ja Omitajatahto. Ydinliiketoimintomme, vakuuttaminen ja sijoittaminen, ovat myös vastuullisuustyömme tärkeimmät välineet. Vakuuttajana vahvistamme suomalaisen yhteiskunnan vakautta ja turvallisuutta. Vastuullisena sijoittajana jätämme positiivisen jälkemme maailmaan.

Vastuullisuus on LähiTapiolalle kannattavan ja pitkäjänteisen liiketoiminnan välttämätön edellytys. Tärkein tehtävämme on tarjota riittävää ja kohtuuhintaista vakuutusturvaa myös muuttuvien riskien maailmassa. Vastuullisuuden vaikuttavuuden parantaminen on yksi LähiTapiolan strategiakauden 2022–2026 viidestä tavoitteesta. Haluamme olla vaikuttavan vastuullisuuden suunnannäyttjä toimialallamme, kaikkialla Suomessa.

LähiTapiolan vastuullisuusohjelma 2022–2026 määrittelee ryhmän yhteiset vastuullisuustavoitteet ja tärkeimmät toimenpiteet. Yhtiöryhmän johtoryhmän syyskuussa 2023 hyväksymä vastuullisuusohjelma paketoiti vuonna 2022 julkaistut vastuullisuustavoitteemme selkeämpään muotoon ja konkretisoi lähivuosien askeleita tavoitteiden saavuttamiseksi.

Ryhmätasoinen vastuullisuuden ohjausryhmä ohjaa vastuullisuuden kehittämistä, tavoitteiden toimeenpanoa ja varmistaa sääntelyn vaatimusten ennakoinnin. Vastuullisuuden johtamista tukee säännöllisesti kokoontuva hallinnon edustajien vastuullisuustyöryhmä.

LähiTapiola-ryhmä on sitoutunut YK:n kestävän vakuuttamisen periaatteisiin (Principles for Sustainable Insurance). Periaatteet määrittelevät vakuutusalan vastuulliset toimintatavat, jotka tukevat YK:n kestävän kehityksen ja Pariisin ilmastosopimuksen tavoitteita. LähiTapiola Varainhoito -konserni on sitoutunut YK:n tukemiin vastuullisen sijoittamisen periaatteisiin (Principles for Responsible Investment).

Vuonna 2023 jatkoimme tavoitteellista johtamis- ja toimintakulttuurimme kehittämistä ja lanseerasimme LähiTapiolan johtamislupaukset. Johtamislupaukset ovat esihenkilöiden yhteinen lupaus siitä, mitä hyvä johtaminen ja esihenkilötyö LähiTapiolassa tarkoittavat. Syksyllä aloimme työstää myös työntekijälupauksia, jotka koskevat kaikkia lähitapiolalaisia.

LähiTapiola on merkittävä valtakunnallinen ja alueellinen lahjoittaja. Vuonna 2023 ryhmän yhtiöt tukivat erilaisia yhteisöjä 3,2 miljoonalla eurolla. Vuonna 2023 ryhmän yhtiöt lahjoittivat yhteensä 459 000 euroa mielen hyvinvointia tukeviin hankkeisiin ja matalan kynnyksen ennaltaehkäiseviä palveluita tarjoaville toimijoille. Paikallisyhteisöjen ja haja-asutusalueiden arjen turvallisuutta parantavia hankkeita sekä vapaaehtoisen pelastustoiminnan turvaamista ympäri Suomen yhtiöt tukivat 445 000 eurolla.

Vuoden aikana LähiTapiola Henkiyhtiö tuki lahjoituksilla myös muun muassa syöpätutkimusta, vaikeassa taloudellisessa tilanteessa olevien ihmisten auttamista ja nuorten taloustaitojen parantamista. Syöpäsäätiön 50 000 euron

lahjoitus kohdistettiin elintapojen vaikutusta syöpäriskiin kartoittavaan tutkimukseen. Takuusäätiön velkapuhelimen ja chatin toimintaa yhtiö tuki 20 000 eurolla. Lisäksi Henkiyhtiö lahjoitti 60 000 euroa Nuorten yrittäjyys ja talous NYTin Yrityskylä-toimintaan. Tuki kohdennettiin yläkoulun 9.-luokkalaisten yrityskyläpelin sisältöjen kehittämiseen.

Kerromme lisää LähiTapiola-ryhmän vastuullisuudesta ja vuoden 2023 toiminnasta erillisessä vastuullisuusraportissa, joka julkaistaan osoitteessa www.lahitapiola.fi.

7 Ehdotus voiton käyttämisestä

Hallituksen esitys

Hallitus ehdottaa LähiTapiola Henkiyhtiön yhtiökokoukselle, että vuoden 2023 tilikauden voitto, 73 881 193,56 euroa, siirretään varmuusrahastoon, josta maksetaan takuupääomalle korkoa 2,4 prosenttia eli 901 450,00 euroa ja siirretään käyttörahastoon 1 500 000,00 euroa. Takuupääomalle maksettava korko vastaa Henkiyhtiön sijoitustoiminnan tuottojen viiden vuoden keskiarvoa.

Mikäli hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä hyväksytään, jakautuu yhtiön oma pääoma oheisen taulukon mukaisesti.

Oma pääoma ehdotuksen jälkeen:

Oma pääoma, eur.	744 448 875,45
Pohjarahasto	4 482 208,24
Takuupääoma	37 585 505,12
Varmuusrahasto	697 015 523,86
Käyttörahasto	5 365 638,23

Tilinpäätös 1.1. – 31.12.2023

8 Tilinpäätös, LähiTapiola Henkiyhtiö

8.1 Tuloslaskelma, LähiTapiola Henkiyhtiö

	Liite	1.1.2023 - 31.12.2023	1.1.2022 - 31.12.2022
VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA - HENKIVAKUUTUS			
Vakuutusmaksutulo omalla vastuulla			
Vakuutusmaksutulo	1	333 412 040,77	428 743 202,24
Jälleenvakuuttajien osuus		-3 701 610,75	-3 586 617,84
Vakuutusmaksutulo omalla vastuulla yhteensä		329 710 430,02	425 156 584,40
Sijoitustoiminnan tuotot	4	235 024 509,30	197 675 383,93
Sijoitusten arvonkorotukset		174 330 238,34	21 284 874,96
Korvauskulut			
Maksetut korvaukset	2	-376 410 030,31	-370 855 324,98
Jälleenvakuuttajien osuus		467 149,53	1 314 274,63
Maksetut korvaukset omalla vastuulla		-375 942 880,78	-369 541 050,35
Korvausvastuun muutos		21 493 540,00	2 141 423,00
Korvausvastuun muutos yhteensä		21 493 540,00	2 141 423,00
Korvauskulut yhteensä		-354 449 340,78	-367 399 627,35
Vakuutusmaksuvastuun muutos			
Vakuutusmaksuvastuun muutos		-64 946 879,87	333 357 279,95
Vakuutusmaksuvastuun muutos yhteensä		-64 946 879,87	333 357 279,95
Liikekulut	3	-55 124 733,83	-54 882 141,61
Sijoitustoiminnan kulut	4	-107 049 182,09	-144 933 434,12
Sijoitusten arvonkorotuksen oikaisu		-63 150 576,98	-338 549 746,79
Vakuutustekninen tulos		94 344 464,11	71 709 173,37
MUU KUIN VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA			
Henkivakuutuksen vakuutustekninen tulos		94 344 464,11	71 709 173,37
Muut tuotot	4		
Muut		581 075,34	561 885,00
Muut kulut	4		
Muut		-403 277,26	-1 123 545,56
Voitto varsinaisesta toiminnasta		94 522 262,19	71 147 512,81
Tilinpäätössiirrot			
Poistoeron muutos		196 959,95	187 278,30
Tilinpäätössiirrot yhteensä		196 959,95	187 278,30
Tuloverot			
Tilikauden verot		-18 686 235,84	-14 789 933,71
Aikaisempien tilikausien verot		-2 151 792,74	-1 047 023,01
Tuloverot yhteensä		-20 838 028,58	-15 836 956,72
Tilikauden voitto		73 881 193,56	55 497 834,39

8.2 Tase, LähiTapiola Henkiyhtiö

VASTAAVAA	Liite	31.12.2023	31.12.2022
Aineettomat hyödykkeet			
Muut pitkävaikutteiset menot	9	27 070 070,32	12 405 361,83
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		27 070 070,32	12 405 361,83
Sijoitukset	5		
Kiinteistösijoitukset	6		
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		221 929 670,38	229 000 539,10
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä		112 694 624,48	113 208 709,48
Kiinteistösijoitukset yhteensä		334 624 294,86	342 209 248,58
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyhteisöissä	7		
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä		499 144 714,15	447 255 524,71
Rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä		195 012 749,27	191 312 247,03
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä		13 353 178,10	16 114 600,20
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyhteisöissä yhteensä		707 510 641,52	654 682 371,94
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	7	739 990 378,53	661 299 541,80
Rahoitusmarkkinavälineet		824 883 334,81	1 032 193 676,45
Kiinnelainasaamiset		82 074 264,97	108 955 232,69
Muut lainasaamiset	8	9 875 936,08	12 572 010,14
Muut sijoitukset yhteensä		1 656 823 914,39	1 815 020 461,08
Sijoitukset yhteensä		2 698 958 850,77	2 811 912 081,60
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset	10	2 855 617 571,47	2 683 318 734,47
Saamiset	14		
Ensivakuutustoiminnasta			
Vakuutuksenottajilta		1 359 708,04	660 442,79
Jälleenvakuutustoiminnasta		198 913,43	0,00
Muut saamiset		5 947 690,26	2 829 888,34
Saamiset yhteensä		7 506 311,73	3 490 331,13
Muu omaisuus			
Aineelliset hyödykkeet			
Kalusto	9	444 940,51	222 291,13
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		444 940,51	222 291,13
Rahat ja pankkisaamiset		121 001 124,05	173 876 526,72
Muu omaisuus		1 067 204,41	1 067 204,41
Muu omaisuus yhteensä		122 513 268,97	175 166 022,26
Siirtosaamiset			
Korot ja vuokrat		5 971 075,00	5 831 835,46
Muut siirtosaamiset		6 492 365,28	9 003 698,85
Siirtosaamiset yhteensä		12 463 440,28	14 835 534,31
VASTAAVAA YHTEENSÄ		5 724 129 513,54	5 701 128 065,60

VASTATTAVAA	Liite	31.12.2023	31.12.2022
Oma pääoma	11		
Pohjarahasto		4 482 208,24	4 482 208,24
Takuupääoma		37 585 505,12	37 585 505,12
Vapaat rahastot		629 401 418,53	575 235 534,14
Tilikauden voitto		73 881 193,56	55 497 834,39
Oma pääoma yhteensä		745 350 325,45	672 801 081,89
Pääomalainat	ei	0,00	99 934 733,33
Tilinpäätössiirtojen kertymä	12		
Poistoero		-214 757,54	-17 797,59
Tilinpäätössiirtojen kertymä yhteensä		-214 757,54	-17 797,59
Vakuutustekninen vastuovelka			
Vakuutusmaksuvastuu		1 460 117 409,89	1 540 152 415,02
Vakuutusmaksuvastuu yhteensä		1 460 117 409,89	1 540 152 415,02
Korvausvastuu		666 384 883,00	687 861 050,00
Korvausvastuu yhteensä		666 384 883,00	687 861 050,00
Vakuutustekninen vastuovelka yhteensä		2 126 502 292,89	2 228 013 465,02
Sijoitusidonnaisten vakuutusten vastuovelka			
Vakuutustekninen vastuovelka		2 825 071 415,00	2 680 106 903,00
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuovelka yhteensä		2 825 071 415,00	2 680 106 903,00
Pakolliset varaukset	13		
Muut pakolliset varaukset		8 107,02	28 463,21
Pakolliset varaukset yhteensä		8 107,02	28 463,21
Jälleenvakuutustallettevelat		1 311 015,70	1 268 876,17
Velat			
Ensivakuutustoiminnasta		1 350 065,99	1 312 215,56
Jälleenvakuutustoiminnasta		2 033 424,83	990 439,19
Muut velat	14	15 409 894,38	9 945 801,63
Velat yhteensä		18 793 385,20	12 248 456,38
Siirtovelat	14	7 307 729,82	6 743 884,19
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		5 724 129 513,54	5 701 128 065,60

8.3 Epäsuora rahoituslaskelma, LähiTapiola Henkiyhtiö

	2023	2022
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto varsinaisesta toiminnasta	94 522 262,19	71 147 512,81
Oikaisut		
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	43 453 339,87	-335 498 702,95
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonorotukset	-127 453 563,72	379 154 923,94
Pakollisten varausten muutos	-20 356,19	-20 140,54
Suunnitelman mukaiset poistot	4 712 270,21	3 949 827,58
Muut oikaisut	-14 276 223,91	-25 605 613,01
<i>Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta</i>	937 728,45	93 127 807,83
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-)/vähennys (+)	-1 643 886,57	-1 963 912,20
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+)/vähennys (-)	7 150 913,98	-24 590 054,12
<i>Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja</i>	6 444 755,86	66 573 841,51
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-3 126 027,40	-3 500 000,00
Maksetut välittömät verot	-20 838 028,58	-15 836 956,72
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-17 519 300,12	47 236 884,79
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	67 669 996,51	-51 751 994,61
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	17 402 251,31	29 105 613,01
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-19 161 667,04	-6 985 792,78
Investointien rahavirta yhteensä	65 910 580,78	-29 632 174,38
Rahoituksen rahavirta		
Lainojen nostot	-99 934 733,33	71 200,00
Maksetut takuupääoman korot	-826 950,00	-1 653 900,00
Muu voitonjako	-505 000,00	-185 000,00
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-101 266 683,33	-1 767 700,00
Rahavarojen muutos	-52 875 402,67	15 837 010,41
Rahavarat tilikauden alussa	173 876 526,72	158 039 516,31
Rahavarat tilikauden lopussa	121 001 124,05	173 876 526,72

8.4 Tunnusluvut, LähiTapiola Henkiyhtiö

TUNNUSLUVUT TILINPÄÄTÖS

	2023	2022	2021	2020	milj. eur 2019
Yhtiön taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut					
Liiketulos	124,3	63,8	92,3	51,7	32,3
Kokonaistulos	150,4	-165,9	170,6	45,9	96,6
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (käyvin arvoin) prosentteina	3,3	-5,9	6,3	2,2	6,3
Kokonaispääoman tuotto ilman sijoitussidonnaista vakuutusta prosentteina	5,1	-4,8	7,8	2,7	7,5
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	119	108	133	140	146
Henkivakuutuksen taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut					
Vakuutusmaksutulo	333,4	428,7	480,4	434,0	616,3
Liikekustannussuhde prosentteina	102,1	105,7	109,2	120,9	124,5
Liikekustannussuhde prosentteina taseen loppusummasta	1,2	1,1	1,2	1,2	1,4

8.5 Liitetiedot, LähiTapiola Henkiyhtiö

8.5.1 Tuloslaskelman liitteet, LähiTapiola Henkiyhtiö

1. Vakuutusmaksutulo	2023	2022
Ensivakuutus		
Henkivakuutus		
Sijoitussidonnainen yksilöllinen henkivakuutus	66 320 981,53	160 036 828,65
Muu yksilöllinen henkivakuutus	25 065 780,51	25 839 128,15
Sijoitussidonnainen kapitalisaatiosopimus	22 286 235,09	37 849 981,31
Muu kapitalisaatiosopimus	29 085,98	171 112,47
Työntekijäin ryhmähenkivakuutus	13 861 010,79	14 200 627,38
Muu ryhmähenkivakuutus	101 486 314,89	90 697 770,25
<i>Yhteensä</i>	<u>229 049 408,79</u>	<u>328 795 448,21</u>
Eläkevakuutus		
Sijoitussidonnainen yksilöllinen eläkevakuutus	27 142 544,14	27 033 772,71
Muu yksilöllinen eläkevakuutus	9 097 676,03	9 979 182,85
Sijoitussidonnainen ryhmäeläkevakuutus	41 968 321,90	36 454 600,09
Muu ryhmäeläkevakuutus	26 154 089,91	26 480 198,38
<i>Yhteensä</i>	<u>104 362 631,98</u>	<u>99 947 754,03</u>
Ensivakuutuksen maksutulo yhteensä	333 412 040,77	428 743 202,24
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	<u>333 412 040,77</u>	<u>428 743 202,24</u>
<i>Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta</i>		
Jatkuvat vakuutusmaksut	294 890 516,08	345 334 134,17
Kertamaksut	38 521 524,69	83 409 068,07
<i>Yhteensä</i>	<u>333 412 040,77</u>	<u>428 743 202,24</u>
Vakuutusmaksut sopimuksista, jotka oikeuttavat hyvitykseen	175 693 958,11	167 368 019,48
Vakuutusmaksut sijoitussidonnaisesta vakuutuksesta	157 718 082,66	261 375 182,76
	<u>333 412 040,77</u>	<u>428 743 202,24</u>

1.1 Henkivakuutuksen hyvitysten ja alennusten vaikutus tulokseen

	2023	2022
Hyvitykset		
Henkivakuutus		
Muu yksilöllinen henkivakuutus	5 315 783,11	4 363 219,34
Muu kapitalisaatiosopimus	359 400,54	385 122,68
Muu ryhmähenkivakuutus	3 506 789,00	1 227 240,00
<i>Yhteensä</i>	<u>9 181 972,65</u>	<u>5 975 582,02</u>
Eläkevakuutus		
Muu yksilöllinen eläkevakuutus	1 507 871,62	986 185,63
Muu ryhmäeläkevakuutus	2 811 320,13	660 874,19
<i>Yhteensä</i>	<u>4 319 191,75</u>	<u>1 647 059,82</u>
Hyvitykset yhteensä	<u>13 501 164,40</u>	<u>7 622 641,84</u>
Alennukset		
Henkivakuutus		
Sijoitussidonnainen yksilöllinen henkivakuutus	0,00	90 489,00
Muu yksilöllinen henkivakuutus	9 771,64	96 761,52
Muu ryhmähenkivakuutus	4 732 670,82	2 547 235,01
<i>Yhteensä</i>	<u>4 742 442,46</u>	<u>2 734 485,53</u>
Alennukset yhteensä	<u>4 742 442,46</u>	<u>2 734 485,53</u>
Hyvitykset ja alennukset yhteensä	<u>18 243 606,86</u>	<u>10 357 127,37</u>

2. Maksetut korvaukset ennen jälleenvakuuttajien osuutta

	2023	2022
Ensivakuutus		
Henkivakuutus	247 517 630,88	243 842 808,51
Eläkevakuutus	128 892 399,43	127 012 516,47
<i>Yhteensä</i>	<u>376 410 030,31</u>	<u>370 855 324,98</u>
Jälleenvakuuttajien osuus	-467 149,53	-1 314 274,63
Maksetut korvaukset yhteensä	<u>375 942 880,78</u>	<u>369 541 050,35</u>

Josta:

Takaisinostot	146 135 544,74	151 109 455,61
Säästösummien takaisinmaksut	30 749 385,39	33 680 971,37
Muut	199 525 100,18	186 064 898,00
	<u>376 410 030,31</u>	<u>370 855 324,98</u>

Sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus maksetuista korvauksista 160 680 217,03 159 141 502,02

3. Liikekulut sekä henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

3.1 Kokonaisliikekulut toimintoittain

	2023	2022
Maksetut korvaukset	6 132 068,15	4 961 992,68
Liikekulut	55 124 733,83	54 882 141,61
Sijoitustoiminnan hoitokulut	4 798 141,58	4 817 964,81
Muut kulut	402 691,42	1 121 929,95
<i>Yhteensä</i>	<u>66 457 634,98</u>	<u>65 784 029,05</u>

3.2 Tuloslaskelman erä liikekulut

	2023	2022
Vakuutusten hankintamenot		
Ensivakuutuksen palkkiot	12 884 836,12	11 873 920,21
Muut vakuutusten hankintamenot	20 697 395,91	21 096 627,01
	<u>33 582 232,03</u>	<u>32 970 547,22</u>
Vakuutusten hoitokulut	12 604 576,34	12 458 931,28
Hallintokulut	9 993 998,63	10 267 097,18
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet	-1 056 073,17	-814 434,07
<i>Yhteensä</i>	<u>55 124 733,83</u>	<u>54 882 141,61</u>

3.3 Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

3.3.1 Henkilöstökulut

	2023	2022
Palkat ja palkkiot	10 662 766,02	10 882 580,01
Eläkekulut	2 126 620,67	2 500 423,06
Muut henkilösivukulut	380 022,76	377 822,84
<i>Yhteensä</i>	<u>13 169 409,45</u>	<u>13 760 825,91</u>

3.3.2 Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset

Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen		
Palkat ja palkkiot	488 556,00	737 604,00
Eläkesitoumukset	Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen eläkeikä/eroamisikä määräytyvät lain mukaan.	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja.	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia.	
Hallitus ja hallituksen varajäsenet		
Palkat ja palkkiot	259 000,00	247 000,00
Eläkesitoumukset	Hallituksen päätoimisen jäsenen eläkeikä/eroamisikä on 63 vuotta ja puheenjohtajan sekä muiden jäsenten eläkeikä määräytyy lain mukaan.	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja.	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia.	
Hallintoneuvosto		
Palkat ja palkkiot	208 000,00	202 000,00
Eläkesitoumukset	Ei eläkesitoumuksia.	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja.	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia.	

3.3.3 Henkilöstön keskimääräinen luku tilikauden aikana

Henkilöstö	119	108
------------	-----	-----

3.4 Tilintarkastajan palkkiot eriteltyinä toimeksiantoryhmittäin

	2023	2022
Tilintarkastus	51 993,21	49 440,54
Veroneuvonta	0,00	14 136,00
Muut palvelut	262,50	107 549,91
<i>Yhteensä</i>	<u>52 255,71</u>	<u>171 126,45</u>

4. Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely sekä muiden tuottojen ja kulujen erittely

4.1 Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely

Sijoitustoiminnan tuotot	2023	2022
Tuotot sijoituksista saman konsernin yrityksiin		
Osinkotuotot	3 700,14	12 580,46
Korkotuotot	9 163 910,14	5 427 889,45
Muut tuotot	25 194 424,33	23 322 947,08
<i>Yhteensä</i>	<u>34 362 034,61</u>	<u>28 763 416,99</u>
Tuotot kiinteistösijoituksista saman konsernin yrityksiin		
Korkotuotot	4 416 811,36	4 384 917,49
Muut tuotot	592 944,99	401 821,56
<i>Yhteensä</i>	<u>5 009 756,35</u>	<u>4 786 739,05</u>
Tuotot kiinteistösijoituksista muihin yrityksiin		
Korkotuotot	13 567,61	5 565,99
Muut tuotot	29 760 977,59	26 919 539,43
<i>Yhteensä</i>	<u>29 774 545,20</u>	<u>26 925 105,42</u>
Tuotot muista sijoituksista		
Osinkotuotot	22 882 029,16	42 110 924,01
Korkotuotot	20 537 087,12	577 842,50
Muut tuotot	16 075 200,46	16 406 145,21
<i>Yhteensä</i>	<u>59 494 316,74</u>	<u>59 094 911,72</u>
	128 640 652,90	119 570 173,18
Arvon alentumisten palautukset	52 326 831,78	14 581 429,47
Myyntivoitot	54 057 024,62	63 523 781,28
Sijoitustoiminnan tuotot yhteensä	235 024 509,30	197 675 383,93

Sijoitustoiminnan kulut	2023	2022
Kulut kiinteistösjoiutuksista		
Saman konsernin yritykset	-15 577 960,26	-14 820 105,29
Muut yritykset	-3 221 665,19	-2 914 449,29
<i>Yhteensä</i>	<u>-18 799 625,45</u>	<u>-17 734 554,58</u>
Kulut muista sijoituksista	-9 675 226,19	-10 426 482,63
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut		
Saman konsernin yritykset	-3 218,09	0,00
Omistusyhteisyrietykset	0,00	-6 494,00
Muut yritykset	-3 427 562,05	-4 223 082,65
<i>Yhteensä</i>	<u>-3 430 780,14</u>	<u>-4 229 576,65</u>
	-31 905 631,78	-32 390 613,86
Arvon alentumiset ja poistot		
Arvon alentumiset	-36 052 929,42	-76 471 481,58
Rakennusten suunnitelmapoistot	-2 435 847,58	-1 653 170,41
<i>Yhteensä</i>	<u>-38 488 777,00</u>	<u>-78 124 651,99</u>
Myyntitappiot	-36 654 773,31	-34 418 168,27
Sijoitustoiminnan kulut yhteensä	<u>-107 049 182,09</u>	<u>-144 933 434,12</u>
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonkorotuksia ja niiden oikaisua	127 975 327,21	52 741 949,81
Sijoitusten arvonkorotus	174 330 238,34	21 284 874,96
Sijoitusten arvonkorotuksen oikaisu	-63 150 576,98	-338 549 746,79
	<u>111 179 661,36</u>	<u>-317 264 871,83</u>
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	<u>239 154 988,57</u>	<u>-264 522 922,02</u>

4.2 Sijoitussidonnaisten vakuutusten sijoitustoiminnan tuotot ja kulut (sisältyvät 4.1 sijoitustoiminnan erittelyyn)

	2023	2022
Sijoitustoiminnan tuotot	55 397 756,29	51 963 910,92
Sijoitustoiminnan kulut	<u>-13 285 287,98</u>	<u>-9 504 419,54</u>
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonkorotuksia ja niiden oikaisua sekä arvonalennuksia ja niiden palautuksia	42 112 468,31	42 459 491,38
Sijoitusten arvonkorotus	174 330 238,34	21 284 874,96
Sijoitusten arvonkorotusten oikaisu	-63 150 576,98	-338 549 746,79
Arvon alentumiset	-10 301 702,04	-23 491 308,04
Arvon alentumisten palautukset	21 303 106,08	1 675 390,34
	<u>122 181 065,40</u>	<u>-339 080 789,53</u>
Sijoitussidonnaisten osuus sijoitustoiminnan nettotuotoista	<u>164 293 533,71</u>	<u>-296 621 298,15</u>

4.3 Muiden tuottojen ja kulujen erittely

Muut tuotot	2023	2022
Liitännäistoiminnan ja palvelumyynnin tuotot	403 055,00	545 650,50
Muut tuotot, muut	178 020,34	16 234,50
<i>Yhteensä</i>	<u>581 075,34</u>	<u>561 885,00</u>
Muut kulut		
Liitännäistoiminnan ja palvelumyynnin kulut	402 691,42	1 121 929,95
Muut kulut, muut	585,84	1 615,61
<i>Yhteensä</i>	<u>403 277,26</u>	<u>1 123 545,56</u>

8.5.2 Taseen liitteet, LähiTapiola Henkiyhtiö

5. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero sekä ei-suojaavien johdannaisten arvostusero

5.1 Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero

Sijoitukset	2023		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset			
Kiinteistöt	6 028 089,18	10 655 879,62	19 000 000,00
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	188 717 567,71	202 849 754,02	282 128 244,21
Muut kiinteistöosakkeet	8 424 036,74	8 424 036,74	15 046 595,57
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	112 694 624,48	112 694 624,48	112 694 624,48
	<u>315 864 318,11</u>	<u>334 624 294,86</u>	<u>428 869 464,26</u>
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä			
Osakkeet ja osuudet	499 144 714,15	499 144 714,15	562 446 273,98
Lainasaamiset	195 012 749,27	195 012 749,27	195 012 749,27
	<u>694 157 463,42</u>	<u>694 157 463,42</u>	<u>757 459 023,25</u>
Sijoitukset omistusyhteisyriksissä			
Osakkeet ja osuudet	13 353 178,10	13 353 178,10	13 353 178,10
	<u>13 353 178,10</u>	<u>13 353 178,10</u>	<u>13 353 178,10</u>
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	739 990 378,53	739 990 378,53	825 855 563,39
Rahoitusmarkkinavälineet	824 883 334,81	824 883 334,81	733 063 595,14
Kiinnelainasaamiset	82 074 264,97	82 074 264,97	82 074 264,97
Muut lainasaamiset	9 875 936,08	9 875 936,08	9 875 936,09
	<u>1 656 823 914,39</u>	<u>1 656 823 914,39</u>	<u>1 650 869 359,59</u>
	<u>2 680 198 874,02</u>	<u>2 698 958 850,77</u>	<u>2 850 551 025,20</u>

5.1 Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero

2023

Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:

Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-)

jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenoerotusta

-3 001 716,73

Kirjanpitoarvo sisältää

Tuloutettuja arvonkorotuksia

15 019 463,40

Muita arvonkorotuksia

3 740 513,35

18 759 976,75

Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)

151 592 174,43

Sijoitukset	2022		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösjoitukset			
Kiinteistöt	6 466 050,22	11 093 840,66	19 700 000,00
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	195 458 567,71	209 590 754,02	321 711 389,39
Muut kiinteistöosakkeet	12 273 177,98	8 315 944,42	15 247 780,36
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	113 208 709,48	113 208 709,48	113 208 709,48
	<u>327 406 505,39</u>	<u>342 209 248,58</u>	<u>469 867 879,23</u>
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä			
Osakkeet ja osuudet	447 255 524,71	447 255 524,71	537 240 585,24
Lainasaamiset	191 312 247,03	191 312 247,03	191 312 247,03
	<u>638 567 771,74</u>	<u>638 567 771,74</u>	<u>728 552 832,27</u>
Sijoitukset omistusyhteisyriksissä			
Osakkeet ja osuudet	16 114 600,20	16 114 600,20	16 114 600,20
	<u>16 114 600,20</u>	<u>16 114 600,20</u>	<u>16 114 600,20</u>
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	661 299 541,80	661 299 541,80	735 533 962,25
Rahoitusmarkkinavälineet	1 032 193 676,45	1 032 193 676,45	869 724 976,62
Kiinnelainasaamiset	108 955 232,69	108 955 232,69	108 955 232,69
Muut lainasaamiset	12 572 010,14	12 572 010,14	12 572 010,15
	<u>1 815 020 461,08</u>	<u>1 815 020 461,08</u>	<u>1 726 786 181,71</u>
	<u>2 797 109 338,41</u>	<u>2 811 912 081,60</u>	<u>2 941 321 493,41</u>

5.1 Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero

2022

Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:

Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-)
jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenon erotusta -5 971 534,09

Kirjanpitoarvo sisältää

Tuloutettuja arvonkorotuksia 15 019 463,40
Muita arvonkorotuksia 3 740 513,35 18 759 976,75

Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)

129 409 411,81

5.2 Johdannaisten arvostusero

Johdannaissopimukset

	Jäljellä oleva hankintameno	2023 Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Muut velat			
Johdannaiskaupan saadut vakuudet	-4 270 000,00	-4 270 000,00	-4 270 000,00
Muut siirtosaamiset ja -velat			
Futuuri- ja termiinisopimukset	-490 316,56	-490 316,56	3 558 511,97
	<u>-4 760 316,56</u>	<u>-4 760 316,56</u>	<u>-711 488,03</u>
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			<u>4 048 828,53</u>

5.2 Johdannaisten arvostusero

Johdannaissopimukset

	Jäljellä oleva hankintameno	2022 Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Muut saamiset			
Johdannaiskaupan annetut vakuudet	1 030 000,00	1 030 000,00	1 030 000,00
Muut velat			
Johdannaiskaupan saadut vakuudet	-1 120 000,00	-1 120 000,00	-1 120 000,00
Muut siirtosaamiset ja -velat			
Futuuri- ja termiinisopimukset	-298 591,83	-298 591,83	-145 759,91
	<u>-388 591,83</u>	<u>-388 591,83</u>	<u>-235 759,91</u>
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			<u>152 831,92</u>

6. Kiinteistösijoitukset

Kiinteistösijoitusten muutokset:	2023 Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	2023 Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä
Hankintameno 1.1.	229 142 688,31	113 208 709,48
Lisäykset	100 000,00	0,00
Vähennykset	-3 846 535,36	-514 085,00
Hankintameno 31.12.	225 396 152,95	112 694 624,48
Kertyneet poistot 1.1.	-13 943 378,01	
Tilikauden poistot	-437 961,04	
Kertyneet poistot 31.12.	-14 381 339,05	
Arvon alentumiset 1.1.	-6 217 535,06	
Tilikauden arvonalentumiset	-3 170 000,00	
Arvon alentumisten palautukset	283 627,68	
Arvon alentumiset 31.12.	-9 103 907,38	
Arvonkorotukset 1.1.	20 018 763,86	
Arvonkorotukset 31.12.	20 018 763,86	
Kirjanpitoarvo 31.12.	221 929 670,38	112 694 624,48
Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		
Jäljellä oleva hankintameno	1 718 836,11	
Kirjanpitoarvo	1 718 836,11	
Käypä arvo	2 000 000,00	

7. Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisy yrityksissä

Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	2023	2022
Hankintameno 1.1.	453 416 229,45	383 629 618,23
Lisäykset	58 445 169,58	104 243 129,98
Vähennykset	-7 737 358,78	-34 456 518,76
Siirrot erien välillä	369 564,00	0,00
Hankintameno 31.12.	<u>504 493 604,25</u>	<u>453 416 229,45</u>
Arvon alentumiset 1.1.	-6 160 704,74	-685 819,97
Tilikauden arvonalentumiset	-2 270 623,64	-5 608 646,54
Arvon alentumisten palautukset	3 082 438,28	133 761,77
Arvon alentumiset 31.12.	<u>-5 348 890,10</u>	<u>-6 160 704,74</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u><u>499 144 714,15</u></u>	<u><u>447 255 524,71</u></u>
Rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä		
Hankintameno 1.1.	191 312 247,03	192 711 744,79
Lisäykset	4 500 000,00	5 900 000,00
Vähennykset	-799 497,76	-7 299 497,76
Hankintameno 31.12.	<u>195 012 749,27</u>	<u>191 312 247,03</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u><u>195 012 749,27</u></u>	<u><u>191 312 247,03</u></u>
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisy yrityksissä		
Hankintameno 1.1.	24 306 803,61	24 306 803,61
Hankintameno 31.12.	<u>24 306 803,61</u>	<u>24 306 803,61</u>
Arvon alentumiset 1.1.	-8 192 203,41	-399 697,21
Tilikauden arvonalentumiset	-2 761 422,10	-7 792 506,20
Arvon alentumiset 31.12.	<u>-10 953 625,51</u>	<u>-8 192 203,41</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u><u>13 353 178,10</u></u>	<u><u>16 114 600,20</u></u>
Yhteensä	<u><u>512 497 892,25</u></u>	<u><u>463 370 124,91</u></u>
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisy yrityksissä yhteensä		
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u><u>707 510 641,52</u></u>	<u><u>654 682 371,94</u></u>

7.1 Sijoitukset LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluvissa yrityksissä

Osakkeet ja osuudet, käyttöomaisuus		Kotipaikka	Osuus osakkeista %	Oma pääoma	Tilikauden voitto/tappio
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva	4)	Tampere	3,6	63 867 899,28	8 473 923,71
LTC-Otso Oy	2)	Helsinki	18,0	8 743 532,43	6 382 131,01
LähiTapiola Palvelut Oy	3)	Espoo	15,0	13 559 515,69	3 424 562,99
LähiTapiola Rahoitus Oy	3)	Espoo	11,8	108 584 461,58	1 506 571,72
LähiTapiola Varainhoito Oy -konserni	3)	Espoo	16,2	69 082 846,73	-4 491 713,39
Tieto-Tapiola Oy	2)	Espoo	33,3	5 068 576,94	269 641,26
Vakuutusneuvonta Aura	2)	Espoo	33,3	10 634,40	0,00
Vakuutusneuvonta Pohja	2)	Espoo	33,3	10 577,17	0,00
Yhteensä				268 928 044,22	15 565 117,30

Osakkeet ja osuudet, sijoitusomaisuus		Kotipaikka	Osuus osakkeista %	Oma pääoma	Tilikauden voitto/tappio
Kauppakeskus Seppä Oy	2)	Kuopio	47,0	45 269,02	-22 712,04
LähiTapiola Aluekiinteistöt Ky	3)	Espoo	18,9	75 976 386,22	-5 960 983,43
LähiTapiola Core Kiinteistöt Ky -konserni	1)	Espoo	55,6	45 402 380,82	-11 210 823,71
LähiTapiola KR PK2 Ky -konserni	3)	Espoo	10,0	12 945 870,51	-1 793 205,35
LähiTapiola Pääomasijoitus GP Oy	2)	Espoo	43,1	354,71	-68,50
LähiTapiola Pääomasijoitus I Ky	3)	Espoo	30,7	69 149 885,83	5 403 947,01
LähiTapiola Pääomasijoitus II Ky	3)	Espoo	37,0	189 236 716,13	10 950 872,89
LähiTapiola Pääomasijoitus III Ky	3)	Espoo	47,2	74 314 628,14	3 196 732,79
LähiTapiola Pääomasijoitus IV Ky	3)	Espoo	31,1	210 501 815,28	4 878 641,78
LähiTapiola Pääomasijoitus V Ky	3)	Espoo	26,3	54 696 477,25	-4 321 879,67
LähiTapiola Rahoitusyhtiö I Ky	3)	Espoo	9,0	556 517 019,43	18 154 569,24
LähiTapiola Rahoitusyhtiö II Ky	3)	Espoo	50,0	534 087,37	891 684,86
LähiTapiola Tampereen Tornit Ky	3)	Espoo	32,2	41 683 912,15	-831 331,45
LähiTapiola Tontit GP I Oy	2)	Espoo	22,6	138 855,13	4 428,48
LähiTapiola Tontit I Ky	3)	Espoo	5,0	43 663 936,93	2 563 936,85
LähiTapiola Tontit II Ky	3)	Espoo	16,2	54 021 491,21	2 011 572,47
LähiTapiola Velkasijoitus I Ky	3)	Espoo	36,2	166 660 584,42	11 865 266,73
LähiTapiola Velkasijoitus II Ky	3)	Espoo	34,5	189 261 147,27	7 387 050,11
LähiTapiola Velkasijoitus III Ky	3)	Espoo	33,9	10 599 937,31	-294 273,25
Tapiola KR IV Ky -konserni	3)	Espoo	41,0	759 254,60	-91 183,26
Yhteensä				1 796 110 009,73	42 782 242,55

LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö on lisäksi sijoittanut 26 (26) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluvaan asunto- tai kiinteistöyhtiöön, joista sen omia tytäryhtiöitä on 17 (17) .

1) Tytäryhtiö

2) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluva tytäryhtiö, joka on raportoijalle omistusyhteisyrittä.

3) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluva tytäryhtiö, joka on raportoijalle muu sijoitus.

4) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluva tytäryhtiö, jota ei yhdistellä.

7.2 Sijoitukset omistusyhteisyrityksissä

Osakkeet ja osuudet, käyttöomaisuus		Kotipaikka	Osuus osakkeista %	Oma pääoma	Tilikauden voitto/tappio
Pihlajalinna Oyj -konserni	3)	Helsinki	8,4	148 000 000,00	5 700 000,00
Yhteensä				148 000 000,00	5 700 000,00

2) Omistusyhteisyritys

3) LähiTapiola-ryhmän konsermitilinpäätökseen kuuluva omistusyhteisyritys, joka on raportojalle muu sijoitus.

7.3 Muut sijoitukset

Arvopaperi	Osuus osakkeista %	Määrä	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kotivaltio
Kotimaiset yhtiöt, noteeratut					
Loihde Oyj	1,30	75 000,00	903 750,00	903 750,00	Suomi
UPM-Kymmene Oyj	0,00	25 000,00	791 603,89	851 500,00	Suomi
Vaisala Oyj A	0,18	66 125,00	896 911,13	2 625 162,50	Suomi
Muut		263 200,00	1 432 875,95	1 747 436,00	
Yhteensä		429 325,00	4 025 140,97	6 127 848,50	
Kotimaiset yhtiöt, noteeraamattomat					
Gebwell oy	6,27	520,00	2 522 000,00	2 522 000,00	Suomi
GlucModicum Oy B-osake	3,18	5 723,00	1 750 093,40	1 750 093,40	Suomi
GlucModicum Oy C-osake	5,42	1 305,00	500 337,00	500 337,00	Suomi
Sofigate Group Oy	2,98	604 700,00	2 029 392,63	3 023 500,00	Suomi
Muut		104 938 049,00	76 827 941,46	86 421 054,62	
Yhteensä		105 550 297,00	83 629 764,49	94 216 985,02	
Ulkomaiset yhtiöt, noteeratut					
Air Liquide	0,00	4 000,00	704 480,00	704 480,00	Ranska
Aker BP ASA	0,00	24 000,00	615 308,41	630 932,79	Norja
Apple Inc	0,00	3 400,00	592 400,00	592 400,00	Yhdysvallat (USA)
Assa Abloy Ab B	0,00	32 000,00	599 013,27	837 202,60	Ruotsi
AstraZeneca PLC	0,00	8 000,00	512 050,50	975 778,15	Iso-Britannia
Atlas Copco AB	0,00	55 000,00	634 515,99	860 242,43	Ruotsi
Axa Sa	0,00	39 000,00	787 769,06	1 150 110,00	Ranska
Credit Agricole SA	0,00	60 000,00	627 148,57	771 120,00	Ranska
Deutsche Telekom AG	0,00	40 000,00	626 883,53	870 000,00	Saksa
Equinor ASA	0,00	21 000,00	601 854,90	601 854,90	Norja
Exelon Corp	0,00	25 000,00	812 217,19	812 217,19	Yhdysvallat (USA)
ING Groep NV	0,00	90 011,00	1 071 402,74	1 217 488,79	Alankomaat
LVMH Moet Hennessy Louis Vuitton Sa	0,00	1 200,00	880 320,00	880 320,00	Ranska
Microsoft Corp	0,00	3 500,00	613 238,21	1 191 076,92	Yhdysvallat (USA)
National Grid PLC	0,00	90 832,00	891 687,63	1 105 808,14	Iso-Britannia
Nestle Sa	0,00	10 000,00	826 791,34	1 053 023,76	Sveitsi
Roche Holding Ag	0,00	2 500,00	553 475,91	660 097,19	Sveitsi
SAP Ag	0,00	4 500,00	627 660,00	627 660,00	Saksa
Siemens Ag	0,00	4 000,00	524 508,13	679 680,00	Saksa
Siemens Healthineers AG	0,00	17 283,00	553 228,13	909 085,80	Saksa
Skandinaviska Enskilda Banken AB	0,00	60 000,00	554 432,44	750 540,74	Ruotsi
Swiss Re Ltd	0,00	10 000,00	806 546,05	1 021 166,31	Sveitsi
Muut		311 401,00	10 108 758,73	18 910 998,02	
Yhteensä		916 627,00	25 125 690,73	37 813 283,73	

Ulkomaiset yhtiöt, noteeraamattomat

Muut	3 083,00	190 645,69	363 796,50	
Yhteensä	3 083,00	190 645,69	363 796,50	
Sijoitusrahastot				
AMUNDI PLANT EM GRN 1-SEURH	11 114 508,81	11 114 508,81		Luxemburg
Aktia Trade Finance Erikoissijoitusrahasto	782 755,73	782 755,73		Suomi
GS Emerging Markets Equity	7 399 004,74	7 429 784,27		Luxemburg
LähiTapiola Eurooppa HY ESG A	25 698 758,44	27 033 233,55		Suomi
LähiTapiola Eurooppa Ilmastoindeksi A	10 000 000,00	10 288 378,20		Suomi
LähiTapiola High Yield A	30 251 828,71	31 573 043,02		Suomi
LähiTapiola Hyvinvointi ESG A	1 441 939,71	5 892 928,92		Suomi
LähiTapiola Kasvu ESG A	1 870 064,31	5 196 079,00		Suomi
LähiTapiola Kehittynyt Aasia ESG A	3 211 249,16	4 185 289,41		Suomi
LähiTapiola Kehittyvät Korkomarkkinat A	1 386 369,62	1 386 369,62		Suomi
LähiTapiola Kestävä Vaikuttajakorko A	43 588 206,18	43 588 206,18		Suomi
LähiTapiola Kestävä Ympäristö A	2 480 985,19	4 893 082,63		Suomi
LähiTapiola Korkomaailma A	659 964,80	673 760,63		Suomi
LähiTapiola Kuluttaja ESG A	664 928,05	2 294 579,12		Suomi
LähiTapiola Lyhytkorko ESG A	10 000 000,00	10 228 556,78		Suomi
LähiTapiola Pitkäkorko ESG A	10 000 000,00	10 409 914,20		Suomi
LähiTapiola Pohjoinen Yrityskorko ESG A	13 791 353,42	17 046 986,50		Suomi
LähiTapiola Reaalikorko ESG A	39 914 510,29	39 914 510,29		Suomi
LähiTapiola Suoja A	617 748,72	745 724,94		Suomi
LähiTapiola USA Ilmastoindeksi A	10 000 000,00	10 847 650,69		Suomi
LähiTapiola Yhteisö Eurooppa ESG IV B	6 175 630,25	8 004 684,87		Suomi
LähiTapiola Yhteisö Pitkäkorko ESG IV B	59 000 000,00	59 694 072,89		Suomi
LähiTapiola Yhteisö USA ESG IV B	3 900 000,00	5 039 471,80		Suomi
LähiTapiola Yhteisö Yrityskorko ESG IV B	107 000 000,00	107 711 117,04		Suomi
LähiTapiola Yrityskorko ESG A	14 438 178,86	19 903 356,67		Suomi
Mandatum Opportunistic Loan Strategy	8 754 631,15	8 754 631,15		Suomi
PIMCO GIS Emerging Markets Bond ESG Fund	6 210 360,60	6 210 360,60		Irlanti
S-Pankki High Yield Eurooppa ESG Korko	5 000 000,00	5 395 937,17		Suomi
S-Pankki Kehittyvät Markkinat ESG Osake	1 137 084,44	1 381 334,24		Suomi
S-Pankki Toimitila	4 932 741,49	4 932 741,49		Suomi
Seligson & Co Euro-obligaatio A	5 000 000,00	5 299 914,31		Suomi
Yhteensä	446 422 802,67	477 852 964,72		

Pääomasijoitusrahastot

Altor Fund III (No. 2)	2 555 276,68	2 555 276,68	Jersey
Altor Fund IV (No.2) AB	5 680 618,66	6 580 942,70	Ruotsi
Beechbrook Mezzanine II L.P.	2 194 487,00	2 194 487,00	Iso-Britannia
Beechbrook Private Debt III L.P.	7 393 632,87	8 367 922,36	Iso-Britannia
Beechbrook UK SME Credit I L.P.	1 089 902,63	1 089 902,63	Iso-Britannia
Blue Owl GP Stakes IV LP	5 788 565,64	9 451 899,55	Caymansaaret
Blue Owl GP Stakes V LP	1 984 597,80	1 984 597,80	Caymansaaret
Bowmark Capital Partners V, L.P.	559 529,37	559 529,37	Iso-Britannia
Bridgepoint Europe IV F L.P.	1 690 267,55	1 690 267,55	Iso-Britannia
Bridgepoint Europe V C L.P.	2 761 571,30	5 208 466,96	Iso-Britannia
Dasos Habitat Fund Ky	1 765 267,18	2 025 020,00	Suomi
Dasos Kestävä Metsä ja Puu III	9 925 292,69	11 241 216,68	Suomi
Dasos Timberland Fund II	16 313 809,98	28 876 025,14	Luxemburg
ICG Senior Debt Partners Fund 2	6 136 048,00	6 136 048,00	Luxemburg
Infranode I (No. 1) AB	9 730 769,21	10 245 860,85	Ruotsi
KSK Redi Ky	627 500,00	627 500,00	Suomi
Kasvurahastojen Rahasto IV Ky	1 081 623,21	1 081 623,21	Suomi
LähiTapiola Asuntorahasto Prime Ky	1 651 813,47	1 651 813,47	Suomi
LähiTapiola Asuntosijoitus Suomi Ky	4 634 483,00	4 634 483,00	Suomi
LähiTapiola Keskustakiinteistöt Ky	32 333 577,29	32 333 577,29	Suomi
LähiTapiola Yhteiskuntakiinteistöt Suomi Ky	19 856 204,95	19 856 204,95	Suomi
NB Private Debt Fund II LP	3 417 284,16	3 417 284,16	Yhdysvallat (USA)
Siguler Guff Small Business Credit Opportunities Fund LP	2 898 579,63	3 613 500,33	Yhdysvallat (USA)
TPG Partners VII, L.P.	5 470 447,96	5 470 447,96	Yhdysvallat (USA)
The Triton Fund III L.P.	547 648,24	547 648,24	Jersey
Tikehau Direct Lending III	851 299,99	851 299,99	Luxemburg
Top Tier Venture Capital IV, L.P.	862 455,08	862 455,08	Yhdysvallat (USA)
Tuohex Kiinteistörahasto I Ky	9 104 203,17	9 104 203,17	Suomi
VSS Structured Capital Parallel III, L.P.	7 379 678,58	10 308 324,89	Yhdysvallat (USA)
eQ PE IX US Feeder	1 320 978,47	2 103 208,91	Suomi
eQ PE VIII North LP	3 667 680,11	4 255 810,00	Suomi
eQ PE X North Feeder	1 992 857,14	2 507 379,00	Suomi
eQ PE XI US Feeder	2 494 604,50	2 805 104,07	Suomi
eQ PE XII North Feeder	1 919 502,68	2 137 773,00	Suomi
Muut	2 914 275,83	3 105 029,93	
Yhteensä	180 596 334,02	209 482 133,92	
Yhteensä	180 596 334,02	209 482 133,92	
Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet yhteensä	106 899 332,00	739 990 378,57	825 857 012,39

7.4 Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset

Arvopaperi	Kotivaltio	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo
Osakkeet			
Evli PLC	Suomi	2 817 592,50	2 817 592,50
Fortum Oyj	Suomi	856 265,84	856 265,84
Kone Oyj B	Suomi	1 276 808,68	1 276 808,68
Metso Oyj	Suomi	689 969,14	689 969,14
Neste Oyj	Suomi	959 052,75	959 052,75
Nokia Oyj	Suomi	1 437 696,48	1 437 696,48
Nordea Bank Abp	Suomi	2 381 753,07	2 381 753,07
Sampo Oyj A	Suomi	1 002 370,66	1 002 370,66
Stockmann Oyj B	Suomi	2 162 738,80	2 162 738,80
UPM-Kymmene Oyj	Suomi	725 137,40	725 137,40
United Bankers Oyj	Suomi	1 401 120,00	1 401 120,00
Valmet Corp	Suomi	528 074,75	528 074,75
Wärtsilä Oyj B	Suomi	1 203 654,38	1 203 654,38
Muut		16 826 323,28	16 826 323,28
Yhteensä		34 268 557,73	34 268 557,73
Sijoitusrahastot			
Brown Advisory US Smaller Companies Fund Class \$B	Irlanti	548 032,62	548 032,62
Vanguard FTSE All-World UCITS	Irlanti	541 717,72	541 717,72
iShares Core S&P 500 UCITS	Irlanti	4 780 848,99	4 780 848,99
iShares MSCI EM ESG Enhanced U	Irlanti	4 022 528,54	4 022 528,54
iShares MSCI Europe ESG Enhanced UCITS ETF	Irlanti	3 479 622,84	3 479 622,84
iShares MSCI Europe SRI UCITS ETF	Irlanti	601 175,79	601 175,79
iShares MSCI USA ESG Enhanced	Irlanti	9 239 147,04	9 239 147,04
Emerging Markets Debt Opportunities Fund	Luxemburg	5 849 677,39	5 849 677,39
FUNDSMITH EQUITY FD SICAV-IA	Luxemburg	1 527 946,42	1 527 946,42
Amundi ETF Stoxx Europe 50 UCITS ETF	Ranska	3 281 074,92	3 281 074,92
Lyxor ETF MSCI Europe	Ranska	625 318,14	625 318,14
Evli Swedish Small Cap B	Ruotsi	4 479 444,89	4 479 444,89
Slättö Core Plus AB	Ruotsi	3 955 016,12	3 955 016,12
Slättö VII AB- B Shares	Ruotsi	3 451 365,27	3 451 365,27
iShares Core MSCI Emerging Markets IMI UCITS ETF	Saksa	963 867,73	963 867,73
ALANDSBANKEN EURO BOND-B	Suomi	574 168,02	574 168,02
Alandsbanken Euro High Yield B	Suomi	514 723,13	514 723,13
Alandsbanken Global Equity	Suomi	530 375,29	530 375,29
EAB Private Equity Oy Project Fourth Ky	Suomi	1 820 000,00	1 820 000,00
EAB Renewable Energy Infrastructure Fund II Ky	Suomi	1 034 231,14	1 034 231,14
EAI Residential asuntorahasto 2015	Suomi	1 607 677,20	1 607 677,20
EAI Residential asuntorahasto 2016	Suomi	635 220,00	635 220,00
EAI Residential asuntorahasto 2018	Suomi	706 095,50	706 095,50
EQ Eurooppa Indeksi-1 K	Suomi	505 463,57	505 463,57
EQ Eurooppa Osinko 1 K	Suomi	1 671 446,71	1 671 446,71
EQ Pohjoismaat Pienyhtiö 2 K	Suomi	796 377,66	796 377,66
EVLI EMERGING FRONTIER-B	Suomi	6 494 714,20	6 494 714,20
EVLI EMERGING MKT CREDIT-B	Suomi	11 047 085,46	11 047 085,46

EVLI EQTY FACTOR EUR -B ACC	Suomi	2 857 477,04	2 857 477,04
EVLI EQUITY FACTOR USA-B	Suomi	7 281 167,45	7 281 167,45
EVLI FINNISH SMALL CAP	Suomi	7 992 029,58	7 992 029,58
EVLI GEM-B	Suomi	5 298 437,53	5 298 437,53
EVLI NORTH AMERICA-B	Suomi	9 515 683,64	9 515 683,64
EVLI PRIVATE DEBT FUND I KY	Suomi	5 722 780,95	5 722 780,95
EVLI RENTAL YIELD AIF-A	Suomi	14 560 511,94	14 560 511,94
Erikoissijoitusrahasto Elite	Suomi	1 608 951,85	1 608 951,85
Erikoissijoitusrahasto UB Metsä A	Suomi	654 013,16	654 013,16
Erikoissijoitusrahasto UB Nordic Property	Suomi	2 019 869,08	2 019 869,08
Euro Choice VII Feeder voitonjakolaina	Suomi	3 432 703,53	3 432 703,53
Evli Euro Likvidi B	Suomi	509 502,11	509 502,11
Evli Eurooppa B	Suomi	8 093 937,98	8 093 937,98
Evli European High Yield B	Suomi	21 392 119,59	21 392 119,59
Evli Green Corporate Bond B	Suomi	8 465 010,50	8 465 010,50
Evli Growth Partners I yhtiöosuus	Suomi	8 526 523,20	8 526 523,20
Evli Growth Partners II yhtiöosuus	Suomi	2 294 449,72	2 294 449,72
Evli Healthcare I yhtiöosuus	Suomi	22 483 206,60	22 483 206,60
Evli Impact Equity B	Suomi	3 440 660,97	3 440 660,97
Evli Impact Forest Fund I	Suomi	5 553 851,51	5 553 851,51
Evli Infrastructure Fund I Ky	Suomi	8 146 227,20	8 146 227,20
Evli Infrastructure Fund II Ky	Suomi	1 850 000,00	1 850 000,00
Evli Leveraged Loan Fund	Suomi	628 000,97	628 000,97
Evli Lyhyt Yrityslaina B	Suomi	11 974 802,86	11 974 802,86
Evli Maailma B	Suomi	1 174 021,03	1 174 021,03
Evli Private Equity II yhtiöosuus	Suomi	12 066 651,05	12 066 651,05
Evli Private Equity III yhtiöosuus	Suomi	1 361 363,76	1 361 363,76
Evli Residential I yhtiöosuus (2020)	Suomi	4 469 257,50	4 469 257,50
Evli Residential II yhtiöosuus	Suomi	5 572 274,40	5 572 274,40
Evli Suomi Select B	Suomi	7 502 652,50	7 502 652,50
Evli Takt.Alpha-Korko B	Suomi	24 275 352,06	24 275 352,06
Evli Varainhoito 50 B	Suomi	1 854 561,99	1 854 561,99
Evli leveraged loan fd-B	Suomi	3 195 214,36	3 195 214,36
Harkitseva Varainhoito	Suomi	2 891 684,68	2 891 684,68
Kiinteistö-sijoitussalkku	Suomi	161 688 730,70	161 688 730,70
Korkostrategia	Suomi	2 151 611,44	2 151 611,44
Laaja Malti	Suomi	23 778 424,04	23 778 424,04
Laaja Rohkea	Suomi	40 673 250,28	40 673 250,28
Laaja Tasapaino	Suomi	61 640 224,24	61 640 224,24
LähiTapiola 2025 ESG A	Suomi	193 433 336,68	193 433 336,68
LähiTapiola 2035 ESG A	Suomi	114 588 836,70	114 588 836,70
LähiTapiola 2045 A	Suomi	29 374 455,43	29 374 455,43
LähiTapiola Asuntosijoitus Prime	Suomi	10 614 049,84	10 614 049,84
LähiTapiola Asuntosijoitus Suomi	Suomi	5 142 669,99	5 142 669,99
LähiTapiola Eurooppa HY ESG A	Suomi	630 272,83	630 272,83
LähiTapiola Eurooppa Ilmastoindeksi A	Suomi	9 064 388,25	9 064 388,25
LähiTapiola Eurooppa Keskiuuret ESG A	Suomi	22 673 112,19	22 673 112,19
LähiTapiola High Yield A	Suomi	4 442 043,04	4 442 043,04
LähiTapiola Hyvinvointi ESG A	Suomi	31 891 024,89	31 891 024,89
LähiTapiola Kasvu ESG A	Suomi	16 984 588,27	16 984 588,27
LähiTapiola Kehittynyt Aasia ESG A	Suomi	13 413 012,00	13 413 012,00
LähiTapiola Kehittyvät Korkomarkkinat A	Suomi	997 231,75	997 231,75
LähiTapiola Kestävä Ympäristö A	Suomi	9 683 565,40	9 683 565,40
LähiTapiola Korkomaailma A	Suomi	59 035 677,36	59 035 677,36
LähiTapiola Kuluttaja ESG A	Suomi	24 484 554,87	24 484 554,87
LähiTapiola Lyhytkorko ESG A	Suomi	36 985 976,63	36 985 976,63
LähiTapiola Lyhytkorko ESG VI A	Suomi	1 010 199,89	1 010 199,89
LähiTapiola Maailma 20 A	Suomi	25 562 816,02	25 562 816,02

LähiTapiola Maailma 50 A	Suomi	97 877 491,45	97 877 491,45
LähiTapiola Maailma 80 A	Suomi	92 877 482,96	92 877 482,96
LähiTapiola Metsäsijoitus	Suomi	5 211 444,73	5 211 444,73
LähiTapiola Pitkäkorko ESG A	Suomi	4 499 134,49	4 499 134,49
LähiTapiola Pohjoinen Yrityskorko ESG A	Suomi	21 226 363,54	21 226 363,54
LähiTapiola Pohjoinen Yrityskorko ESG VI A	Suomi	1 275 824,07	1 275 824,07
LähiTapiola Pohjoismaat ESG A	Suomi	1 717 813,61	1 717 813,61
LähiTapiola Suoja A	Suomi	5 504 835,01	5 504 835,01
LähiTapiola Tapiolan Keskus	Suomi	1 225 190,77	1 225 190,77
LähiTapiola USA Ilmastoindeksi A	Suomi	24 808 586,93	24 808 586,93
LähiTapiola USA Keskisuuret ESG A	Suomi	11 699 287,65	11 699 287,65
LähiTapiola Yrityskorko ESG A	Suomi	3 120 966,35	3 120 966,35
Momentum-varainhoito	Suomi	19 222 507,11	19 222 507,11
Project Third KY	Suomi	1 000 000,00	1 000 000,00
Pääomasijoitukset-sij.salkku A	Suomi	6 463 628,57	6 463 628,57
Reipas Varainhoito	Suomi	8 868 109,95	8 868 109,95
Rohkea Varainhoito	Suomi	18 605 503,06	18 605 503,06
S-Pankki Fenno Osake	Suomi	17 985 936,20	17 985 936,20
S-Pankki Kehittyvät Markkinat ESG Osake	Suomi	32 193 949,29	32 193 949,29
S-Sijoituskori Kohtuullinen	Suomi	1 714 847,42	1 714 847,42
S-Sijoituskori Varovainen	Suomi	1 693 134,17	1 693 134,17
Saari I Ky	Suomi	768 220,16	768 220,16
Seligson & Co Aasia Indeksirahasto A	Suomi	7 539 544,49	7 539 544,49
Seligson & Co Euro Corporate Bond A	Suomi	752 192,97	752 192,97
Seligson & Co Euro-obligaatio A	Suomi	858 812,76	858 812,76
Seligson & Co Eurooppa Indeksirahasto A	Suomi	12 126 778,46	12 126 778,46
Seligson & Co Global Top 25 Brands A	Suomi	41 750 113,41	41 750 113,41
Seligson & Co Global Top 25 Pharmaceuticals A	Suomi	27 178 243,86	27 178 243,86
Seligson & Co Kehittyvät Markkinat A	Suomi	2 871 989,48	2 871 989,48
Seligson & Co OMX Helsinki 25 -indeksiosuus	Suomi	1 084 321,48	1 084 321,48
Seligson & Co Perheyhtiö A	Suomi	1 628 762,32	1 628 762,32
Seligson & Co Pharos A	Suomi	2 342 166,20	2 342 166,20
Seligson & Co Phoebus A	Suomi	6 780 454,95	6 780 454,95
Seligson & Co Pohjois-Amerikka Indeksirahasto A	Suomi	12 875 725,05	12 875 725,05
Seligson & Co Rahamarkkinarahasto A	Suomi	8 746 205,56	8 746 205,56
Seligson & Co Suomi Indeksirahasto A	Suomi	19 357 631,48	19 357 631,48
Seligson & Co Tropico LatAm A	Suomi	1 088 766,70	1 088 766,70
Seligson & Co Varainhoito 100	Suomi	10 457 000,00	10 457 000,00
Seligson & Co Varainhoito 25	Suomi	23 772 385,75	23 772 385,75
Seligson & Co Varainhoito 50	Suomi	76 912 558,23	76 912 558,23
Seligson & Co Varainhoito 75	Suomi	50 818 478,62	50 818 478,62
Sijoitusrahasto Evli USA Kasvu B	Suomi	8 180 829,17	8 180 829,17
Strategia 10	Suomi	6 304 086,41	6 304 086,41
Strategia 30	Suomi	18 265 603,48	18 265 603,48
Strategia 50	Suomi	15 850 847,80	15 850 847,80
Strategia 70	Suomi	6 576 436,37	6 576 436,37
TOP-indeksivarainhoito 25	Suomi	9 874 025,40	9 874 025,40
TOP-indeksivarainhoito 50	Suomi	1 536 600,00	1 536 600,00
UB NORDIC FOREST FUND III KY	Suomi	563 144,39	563 144,39
Vakaa Varainhoito	Suomi	5 087 607,26	5 087 607,26
Varainhoito 100	Suomi	58 927 821,39	58 927 821,39
Varainhoito Eurooppa Plus	Suomi	30 070 921,80	30 070 921,80
Varainhoito Maltillinen	Suomi	102 636 098,17	102 636 098,17
Varainhoito Nordic Plus	Suomi	20 049 788,60	20 049 788,60
Varainhoito Suomi Plus	Suomi	33 807 032,73	33 807 032,73
Varainhoito Tasapainoinen	Suomi	115 251 546,33	115 251 546,33
Varainhoito Tuottohakuinen	Suomi	76 253 398,48	76 253 398,48

Varainhoito Varovainen	Suomi	110 378 559,35	110 378 559,35
Varainhoitosalkku 10	Suomi	15 862 825,81	15 862 825,81
Varainhoitosalkku 30	Suomi	48 189 861,54	48 189 861,54
Varainhoitosalkku 50	Suomi	29 636 620,01	29 636 620,01
Varainhoitosalkku 70	Suomi	7 707 632,09	7 707 632,09
Yksilöllinen varainhoito 30	Suomi	39 731 495,18	39 731 495,18
eQ Asunnot (Erikoissijoitusrahasto)	Suomi	4 207 500,00	4 207 500,00
eQ Asunnot II (Erikoissijoitusrahasto)	Suomi	1 992 000,00	1 992 000,00
eQ Euro Investment Grade	Suomi	531 129,23	531 129,23
eQ Eurooppa Aktiivi 1 K	Suomi	715 393,85	715 393,85
eQ Kehittyvät Markkinat Osinko 1 T	Suomi	621 180,21	621 180,21
eQ Kehittyvät Markkinat Osinko 1K	Suomi	1 972 029,35	1 972 029,35
eQ Kehittyvät Markkinat Pienyhtiö 1 K	Suomi	801 997,56	801 997,56
eQ Liikekiinteistöt-1T	Suomi	33 688 871,68	33 688 871,68
eQ Maailma 2 K	Suomi	4 573 662,73	4 573 662,73
eQ Mandaatti-2K	Suomi	1 861 279,11	1 861 279,11
eQ PE IX US Feeder	Suomi	6 386 155,97	6 386 155,97
eQ PE SF IV (Erikoissijoitusrahasto)	Suomi	4 305 600,00	4 305 600,00
eQ PE VIII North Ky	Suomi	1 458 083,43	1 458 083,43
eQ PE X North Feeder	Suomi	5 859 000,01	5 859 000,01
eQ PE XI US Feeder	Suomi	1 216 031,89	1 216 031,89
eQ PE XII North Feeder (Erikoissijoitusrahasto)	Suomi	1 471 618,72	1 471 618,72
eQ PE XIII US Feeder	Suomi	685 520,36	685 520,36
eQ PE XIV North Feeder (Erikoissijoitusrahasto)	Suomi	2 940 000,00	2 940 000,00
eQ Pikkujättiläiset 1 K	Suomi	915 923,73	915 923,73
eQ Rahamarkkina 1 K	Suomi	2 919 068,36	2 919 068,36
eQ Sininen Planeetta 1 K	Suomi	1 720 919,08	1 720 919,08
eQ Sininen Planeetta 1 T	Suomi	521 140,68	521 140,68
eQ USA Indeksi 1 K	Suomi	2 531 908,49	2 531 908,49
eQ USA Indeksi-1 T	Suomi	728 068,36	728 068,36
eQ VC (Erikoissijoitusrahasto)	Suomi	1 239 366,52	1 239 366,52
eQ Vaihtuva Korko 1 K	Suomi	818 436,51	818 436,51
eQ Yhteiskuntakiinteistöt	Suomi	39 276 527,45	39 276 527,45
Ålandsbanken Asuntorahasto C	Suomi	1 846 300,17	1 846 300,17
Ålandsbanken Europe Value B	Suomi	964 069,97	964 069,97
Ålandsbanken Green Bond ESG C	Suomi	731 293,51	731 293,51
Muut		17 800 125,48	17 800 125,48
Yhteensä		2 800 438 740,75	2 800 438 740,75
Rahoitusmarkkinavälineet			
Eurooppa Pankit Autocall 4/2018	Ranska	1 042 698,64	1 042 698,64
Eurooppa High Yield Super Senior 12/2022	Suomi	1 050 300,00	1 050 300,00
Europe High Yield Super Senior 1/23	Suomi	715 750,00	715 750,00
Evli Eurooppa High Yield 9/2023	Suomi	633 880,00	633 880,00
Luottosertifikaatti iTraxx Europe CO s30	Suomi	512 200,00	512 200,00
Muut		4 541 576,91	4 541 576,91
Yhteensä		8 496 405,55	8 496 405,55
Yhteensä		2 843 203 704,03	2 843 203 704,03

8. Muut sijoitukset, muut lainasaamiset, erittely vakuuden mukaan

8.1 Muut lainasaamiset vakuuden mukaan eriteltynä

	2023	2022
Vakuutuskirja	75 936,09	97 010,15
Jäljellä oleva hankintameno	75 936,09	97 010,15
Ei-vakuudelliset jäljellä oleva hankintameno yhteensä	9 800 000,00	12 474 999,99
	<u>9 875 936,09</u>	<u>12 572 010,14</u>

9. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset

	Aineettomat oikeudet ja pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	2023 Kalusto
Hankintameno 1.1.	50 897 816,60	7 916 256,42	3 707 928,14
Lisäykset	3 041 620,51	15 749 083,66	576 962,87
Vähennykset	0,00	0,00	-206 000,00
Siirrot erien välillä	4 820 192,68	-4 820 192,68	0,00
Hankintameno 31.12.	58 759 629,79	18 845 147,40	4 078 891,01
Kertyneet poistot 1.1.	-46 408 711,21	0,00	-3 485 637,01
Tilikauden poistot	-4 125 995,68	0,00	-148 313,49
Kertyneet suunnitelmapoistot 31.12.	-50 534 706,89	0,00	-3 633 950,50
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 224 922,90	18 845 147,40	444 940,51

10. Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset

	2023 Alkuperäinen hankintameno	2023 Käypä arvo (=kirjanpitoarvo)	2022 Alkuperäinen hankintameno	2022 Käypä arvo (=kirjanpitoarvo)
<i>Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset</i>				
Osakkeet ja osuudet	2 161 521 586,46	2 834 707 294,17	2 095 525 733,04	2 646 921 476,23
Rahoitusmarkkinavälineet	7 892 834,59	8 496 405,26	7 070 673,25	7 185 873,83
Saamiset vakuutusmaksunvälittäjiltä	20 000,65	20 000,65	361 755,80	361 755,80
Rahat ja pankkisaamiset	12 343 155,57	12 343 155,57	28 807 491,92	28 807 491,92
Kertyneet korot	50 715,82	50 715,82	42 136,69	42 136,69
<i>Yhteensä</i>	2 181 828 293,09	2 855 617 571,47	2 131 807 790,70	2 683 318 734,47
<i>Etukäteen hankitut sijoitukset</i>	24 760 025,06	15 992 097,58	0,00	0,00
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuelkaa vastaavat sijoitukset	2 157 068 268,03	2 839 625 473,89	2 131 807 790,70	2 683 318 734,47
Rahat ja pankki- yms. saamiset sisältävät tilinpäätöshetkellä voimassa olevien maksettujen vakuutusten nettomaksuja, joita ei vielä ole sijoitettu.	12 363 156,22		29 169 247,72	

11. Oman pääoman muutokset

11.1 Oman pääoman muutokset

	1.1.2023	Lisäykset	Vähennykset	31.12.2023
Pohjarahasto	4 482 208,24	0,00	0,00	4 482 208,24
Takuupääoma	37 585 505,12	0,00	0,00	37 585 505,12
Varmuusrahasto	571 974 895,91	54 387 834,39	0,00	626 362 730,30
Käyttörahassto	3 260 638,23	1 110 000,00	-505 000,00	3 865 638,23
Tilikauden voitto *)	55 497 834,39	73 881 193,56	-55 497 834,39	73 881 193,56
Oman pääoman muutokset yhteensä	672 801 081,89	129 379 027,95	-56 002 834,39	746 177 275,45

*) Vähennyserä sisältää maksetun takuupääoman koron 826 950,00 euroa.

11.2 Laskelma voitonjakokelpoisista varoista

	31.12.2023
Tilikauden voitto	73 881 193,56
+ Muu vapaa oma pääoma	
Varmuusrahasto	626 362 730,30
Käyttörahassto	3 865 638,23
Voitonjakokelpoiset varat yhteensä	704 109 562,09

12. Tilinpäätössiirtojen kertymä**2023****2022****Poistoero**

Kertynyt poistoero 1.1.	-17 797,59	169 480,71
Vähennykset	-196 959,95	-187 278,30
Kertynyt poistoero 31.12.	-214 757,54	-17 797,59

13. Muut pakolliset varaukset**2023****2022**

Työttömyysturvan omavastuuvaraus	8 107,02	28 463,21
	8 107,02	28 463,21

14. Laskennalliset verovelat**2023****2022**

Verotettavan tulon ja kirjanpidon tuloksen jaksotuserojen ja muiden väliaikaisten erojen perusteella laskettu verovelka	748 102,67	748 102,67
Arvostuseroista laskettu verovelka, jonka toteutumista pidetään todennäköisenä seuraavan vuoden aikana.	5 000 000,00	8 000 000,00
	5 748 102,67	8 748 102,67

15. Saamiset ja velat**15.1 Saamisten erittely****2023****2022****Saamiset saman konsernin yrityksiltä**

Muut saamiset	1 867 148,29	486 118,07
	1 867 148,29	486 118,07

15.2 Velkojen erittely**2023****2022****Velat saman konsernin yrityksille**

Ostovelat	2 768 631,60	1 380 217,53
Muut velat	90 915,01	228 395,85
	2 859 546,61	1 608 613,38

15.3 Siirtovelkojen erittely**2023****2022**

Velat henkilöstölle	4 368 761,67	4 004 301,00
Johdannaisten arvostustappio	490 316,56	298 591,83
Muut siirtovelat	2 448 651,59	2 440 991,36
	7 307 729,82	6 743 884,19

16. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat taseen liitetiedot**16.1 Vakuudet**

	2023	2023	2022	2022
	Vakuudet/pantit/ takaukset yms. sitoumukset	Velan määrä	Vakuudet/pantit/ takaukset yms. sitoumukset	Velan määrä
Omien velkojen vakuudeksi				
Kiinteistökiinnitykset	0,00	0,00	22 298 480,00	0,00
	0,00	0,00	22 298 480,00	0,00

16. Taseeseen sisältyvät vastuusitoumukset ja vastuut

Kirjanpidollisesti suojaavina käsitellyt johdannaiset	2023			2022
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset				
Kohde-etuus	80 000 000,00			40 000 000,00
Käypä arvo	3 382 545,15			-1 535 411,34
Suojauslaskennan vaikutukset taloudelliseen asemaan ja tulokseen				
Markkinaehtoisen vastuuvelan suojaus				
Suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset	5 049 597,09			-1 535 411,34
Suojauskohteen arvon muutos, jota käytetään perustana kirjattaessa suojauksen tehottomuutta kaudella	-6 800 312,83			1 411 056,51
Tuloslaskelmassa esitetty suojauksen tehottomuus	-191 724,73			-298 591,83
	Nimellisarvo/jäljellä oleva juoksuaika			Yhteensä
Korkojohdannaiset	< 1 v	1 - 5 v	> 5 v	
Koronvaihtosopimukset	0,00	0,00	80 000 000,00	80 000 000,00
	Käypä arvo			
Korkojohdannaiset	Varat	Velat		
Koronvaihtosopimukset	26 561 972,47	23 179 427,32		
Muut johdannaissopimukset	2023			2022
Korkojohdannaiset				
Termiini- ja futuurisopimukset, avoimet				
Kohde-etuus	27 600 000,00			15 200 000,00
Valuuttajohdannaiset				
Termiini- ja futuurisopimukset, avoimet				
Kohde-etuus	-22 562 158,19			-74 944 981,24
Käypä arvo	175 966,82			1 389 651,43
Leasingvastuut				
Alkaneella tilikaudella maksettava määrä	7 788,00			0,00
Seuraavina vuosina maksettava määrä	27 258,00			0,00
	<u>35 046,00</u>			<u>0,00</u>
Vuokravastuut				
Alkaneella tilikaudella maksettava määrä	659 802,36			396 140,40
Seuraavina vuosina maksettava määrä	2 545 164,66			1 588 805,28
	<u>3 204 967,02</u>			<u>1 984 945,68</u>
Arvonlisäverovastuut				
Arvonlisäverotuksen ryhmärekisteröintiin liittyvä ryhmän vastuu				
Konserniyritykset	-135 760,71			164 751,11
Yhteistoimintayritykset	2 204 566,88			1 603 256,12
	<u>2 068 806,17</u>			<u>1 768 007,23</u>
<i>Positiivinen alv-vastuu = alv-velka</i>				
<i>Negatiivinen alv-vastuu = alv-saaminen</i>				
<i>Kiinteistöinvestointien arvonlisäverolain 120§:n mukainen tarkistusvastuu</i>				
<i>- 10v.tarkistuskausi</i>				
Yhtiö	1 192 151,00			920 732,00
Muut ryhmän yritykset	65 680 155,53			77 858 528,49
	<u>66 872 306,53</u>			<u>78 779 260,49</u>
Muut vastuusitoumukset				
Sijoitussitoumukset	527 191 288,46			403 500 006,08
Myönnetty limiitti	4 996 957,23			67 858 675,71
	<u>532 188 245,69</u>			<u>471 358 681,79</u>

17. Lähipiirilainat ja -liiketoimet sekä pääomalainat

17.1 Lähipiirilainat ja -liiketoimet

Yhtiön lähipiirirekisteri on laadittu VYL:n lähipiirimääritelmän mukaisesti.

Yhtiöllä ei ole lähipiiriliiketoimia, jotka olisi tehty muita kuin tavanomaisia kaupallisia ehtoja noudattaen.

Lähipiirilainat, vastuut ja vastuusitoumukset

Lähipiirirekisteriin kuuluville myönnetty lainat 2 300 000,00

Lähipiirille myönnettyissä lainoissa noudatetaan markkinaehtoisia luottoehtoja. Laina-aika on 5-10 vuotta, ja lainojen vaihtuva korko on sidottu yleisesti käytettyihin korkonoteerauksiin.

LähiTapiola Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön vakuudet ja vastuusitoumukset LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden hyväksi on esitetty liitteellä 16. Muiden lähipiiriin kuuluvien hyväksi ei ole annettu vakuuksia eikä vastuusitoumuksia.

Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niidet ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset on ilmoitettu liitteellä 3.

17.2 Pääomalainat

Vuonna 2018 liikkeelle laskettu pääomalaina on maksettu kokonaisuudessaan takaisin 23.11.2023.

Tämän jälkeen LähiTapiola Henkiyhtiöllä ei ole pääomalainoja.

8.5.3 Tulosanalyysi ja muut liitetiedot, LähiTapiola Henkiyhtiö

Tulosanalyysi	2023	2022	Muutos	€ 1 000 Muutos %
Vakuutusmaksutulo	329 710	425 157	-95 446	-22,4
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonkorotukset ja niiden oikaisut	239 155	-264 523	503 678	-190,4
Maksetut korvaukset	-375 943	-369 541	-6 402	1,7
Vastuuvelan muutos ennen lisäetuja (asiakasetuja) ja tasoituserojen muutosta	-13 659	335 582	-349 241	-104,1
Liikekulut	-55 125	-54 882	-243	0,4
Vakuutustekninen tulos ennen lisäetujen (asiakasetujen) ja tasoituserojen muutosta	124 139	64 403	59 736	92,8
Muut tuotot ja kulut	178	-562	739	-131,7
Liikevoitto	124 317	63 841	60 475	94,7
Tasoituserojen muutos	10 274	10 274	0	0,0
Lisäedut (asiakasedut)	-40 069	-2 968	-37 101	1 250,1
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	94 522	71 148	23 375	32,9
Tilinpäätössiirrot	197	187	10	5,2
Tuloverot ja muut välittömät verot	-20 838	-15 837	-5 001	31,6
Kauden voitto	73 881	55 498	18 383	33,1
Liikevoitto	124 317	63 841	60 475	94,7
Arvostuserojen muutos	26 079	-229 744	255 823	-111,4
Kokonaistulos	150 396	-165 903	316 298	-190,7

8.5.4 Sijoitusjakauma käyvin arvoin

Sijoitusjakauma käyvin arvoin 1.1. - 31.12.2023

	Perusjakauma				Riskijakauma ⁸⁾		
	31.12.2023		31.12.2022		31.12.2023		31.12.2022
	milj.eur	%	milj.eur	%	milj.eur	%	%
Korkosijoitukset yhteensä	1 544,3	51,9	1 648,3	52,8	1 575,0	52,4	53,6
Lainasaamiset ¹⁾	287,7	9,7	313,3	10,0	287,7	9,6	9,9
Joukkovelkakirjalainat	1 128,4	37,9	1 150,9	36,9	1 240,2	41,2	37,9
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	128,2	4,3	184,0	5,9	47,2	1,6	4,5
Osakesijoitukset yhteensä	806,6	27,1	797,7	25,6	806,6	26,8	25,1
Noteeratut osakkeet ³⁾	123,5	4,1	142,8	4,6	123,5	4,1	4,5
Pääomasijoitukset ⁴⁾	548,3	18,4	526,8	16,9	548,3	18,2	16,6
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	134,9	4,5	128,1	4,1	134,9	4,5	4,0
Kiinteistösijoitukset yhteensä	617,4	20,7	666,7	21,4	617,4	20,5	21,0
Suorat kiinteistösijoitukset	428,9	14,4	469,9	15,1	428,9	14,3	14,8
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	188,5	6,3	196,8	6,3	188,5	6,3	6,2
Muut sijoitukset	9,5	0,3	8,2	0,3	9,5	0,3	0,3
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hyödykesijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut sijoitukset ⁷⁾	9,5	0,3	8,2	0,3	9,5	0,3	0,3
Sijoitukset yhteensä	2 977,8	100,0	3 120,9	100,0	3 008,6	100,0	100,0
Johdannaisten vaikutus ⁹⁾					31		
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	2 977,8	100,0	3 120,9	100,0	2 977,8	100,0	100,0

Jvk-salkun modifioitu duraatio

6,8

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Riskijakauma voidaan esittää vertailukausilta sitä mukaa kun tietoa kertyy (ei taannehtivasti).

Mikäli luvut esitetään vertailukausilta ja kaudet eivät ole täysin vertailukelpoisia, tulee tästä antaa tieto.

9) Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen.

Johdannaisten vaikutus voi olla +/- Eron korjauksen jälkeen riskijakauman loppusumma täsmää perusjakaumaan.

10) Suhteellinen osuus lasketaan käyttäen jakajana 'Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä'-rivin loppusummaa.

8.5.5 Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo in 1.1.-31.12.2023

	Sijoitus- toiminnan nettotuotot markkina- arvo ⁸⁾	Sitoutunut pääoma ⁹⁾	Tuotto-% sitoutu- neelle pääomalle	Tuotto-% sitoutu- neelle pääomalle	Tuotto-% sitoutu- neelle pääomalle	Tuotto-% sitoutu- neelle pääomalle	Tuotto-% sitoutu- neelle pääomalle
	31.12.2023			31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019
	milj. euroa	milj. euroa	%	%	%	%	%
Tuotto €/ / % sit. pääomalle							
Korkosijoitukset yhteensä	107,4	1 561,1	6,9	-11,0	-0,5	1,3	3,7
Lainasaamiset ¹⁾	13,2	289,9	4,6	2,7	1,2	2,3	2,4
Joukkovelkakirjalainat	92,3	1 162,8	7,9	-15,3	-0,9	1,2	4,3
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	1,9	108,5	1,7	0,4	-0,3	-0,8	-0,4
Osakesijoitukset yhteensä	46,9	792,7	5,9	0,9	25,6	5,3	15,1
Noteeratut osakkeet ³⁾	11,6	147,7	7,9	-15,8	33,2	-1,6	31,5
Pääomasijoitukset ⁴⁾	28,2	517,4	5,5	9,3	25,6	5,8	9,3
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	7,1	127,6	5,6	-4,3	13,9	19,9	-6,4
Kiinteistösijoitukset yhteensä	-46,4	664,4	-7,0	2,4	6,9	2,6	4,1
Suorat kiinteistösijoitukset	-21,0	462,0	-4,6	3,1	6,5	5,2	7,6
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	-25,4	202,4	-12,5	0,6	8,0	-4,4	-4,1
Muut sijoitukset	1,1	8,3	13,2	-4,4	3,3	-23,1	11,8
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,6
Hyödykesijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut sijoitukset ⁷⁾	1,1	8,3	13,2	-4,4	3,3	-23,1	14,3
Sijoitukset yhteensä	109,0	3 026,5	3,6	-5,6	6,6	2,5	6,5
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-8,1						
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo in	100,9	3 026,5	3,3	-5,9	6,3	2,2	6,3

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat

Kassavirralla tarkoitetaan myyntien/tuottojen ja ostojen/kulujen erotusta.

9) Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat

☒

8.5.6 Liitetiedot henkivakuutuksen lisäeduista

8.5.6.1 Kohtuusperiaatteen soveltaminen ja lisätujen jakamista koskevat tavoitteet

Vakuutusyhtiölain 13 luvun 2 §:n mukaisen lisätujen kohtuusperiaatteen mukaan vakuutusyhtiön on, mikäli yhtiön vakavaraisuus sen sallii, palautettava kohtuullinen osa ylijäämästä lisäetuina sellaisille vakuutuksille, joilla on oikeus ylijäämän perusteella jaettavaan lisäetuihin.

LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö soveltaa kohtuusperiaatetta siten, että se käyttää ylijäämänsä pääosin lisäetuihin ja vakavaraisuuden vahvistamiseen sekä maksaa riskipääoman merkitsijöille markkinaehtoisen tuoton.

Yhtiön lisäetutavoite on luonteeltaan pitkän aikavälin tavoite, eli sen toteutumisesta tulee tarkastella useamman vuoden aikavälillä. Yksittäisinä vuosina yhtiö voi jäädä tavoitteiden alle.

LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiön tavoitteena on antaa ylijäämän jakoon oikeutetuille vakuutussäästöille pitkällä aikavälillä ennen kuluja ja veroja kokonaistuotto, joka eläkevakuutuksessa ylittää euroalueen valtioiden pitkien, vähintään 10-vuotisten joukkovelkakirjalainojen korkotason ja säästöhenkivakuutuksessa vastaavasti 5-vuotisten valtionlainojen korkotason. Rahastoivassa riskivakuutuksessa tavoitteena on, että reaalin kokonaiskorko on positiivinen.

Riskivakuutuksissa kohtuusperiaatetta noudatetaan siten, että ylijäämästä palautetaan asiakkaille maksunalennuksina tai riskietuuksien ilmaisina korotuksina se osa, jota ei varata korvausmenon ja liikekulujen heilahtelujen varalle.

Edellä kollektiivisesti kaikille eläkevakuutuksille ja säästöhenkivakuutuksille määriteltyä kokonaistuottotavoitetta sovelletaan yksittäisiin vakuutus sopimuksiin ottamalla huomioon hyvityksiä määrättäessä yleinen korkotaso ja sen heilahtelun voimakkuus, yhtiön onnistuminen sijoitustoiminnassa, kunkin vakuutuksen laskuperustekorko, vakuutuksen hoitamisen kustannukset, vakuutuksesta liikekulujen kattamiseen menevät erät sekä yhtiön vakavaraisuus. Asiakshyvitysten tasossa otetaan vakuutuslajeittain huomioon tarve varautua tulevaisuudessa huomattavasti kohoaviin korvausmenoihin mm. kuolleisuudessa tapahtuvien muutosten takia.

Asiakshyvitysten tasossa pyritään vakauteen tasoittamalla sijoitustuottojen vaihtelua siten, että varataan hyvien sijoitustuottojen vuosina osa ylijäämästä myöhemminä vuosina jaettavaksi.

Vakavaraisuustavoitteena on sellainen laadullinen ja määrällinen vakavaraisuus, että se ei rajoita yhtiön toimintaa ja lisäetutavoitteiden mukaisten lisätujen maksamista vakuutuksenottajille.

Lisäetutavoitteet eivät ole yhtiötä sitovia ja ne ovat voimassa toistaiseksi. Yhtiön hallitus päättää vuosittain lisäeduista ja tarvittavista muutoksista lisätujen jakamista koskeviin tavoitteisiin.

Tämän selvityksen lisäksi yhtiö julkaisee internetsivuillaan yksityiskohtaisemman selvityksen lisätujen tavoitteiden toteutumisesta.

8.5.6.2 LähiTapiola Henkiyhtiön lisätujen jakamista koskevien tavoitteiden toteutuminen vuosina 2014–2023

Vuoden 2023 osalta yhtiö kykeni maksamaan kaikille sopimusryhmille lisäetutavoitteen mukaista kokonaiskorkoa, pois lukien rahastoivat Omavara-riskivakuutus sopimukset johtuen vuoden 2023 korkeasta inflaatiosta ja vuodelle 2023 etukäteen vuonna 2022 päätetyn Korkohyvityksen osalta johtuen korkotason säilymisestä korkeana edelleen vuoden 2023 aikana. Tavoitteen saavuttamatta jääminen on vaikuttanut vastaavasti 1,9 miljoonaa euroa ja 1,5 miljoonaa euroa annettujen lisätujen määrää alentavasti. Tarkasteltaessa pitkällä aikavälillä alimpien kokonaiskorkojen ja tavoitteiden viiden vuoden liukuvia keskiarvoja vuosina 2014–2023 kokonaiskorot ovat kaikissa eläke- ja säästövakuutusten sopimusryhmissä ylittäneet lisäetutavoitteen ja rahastoivassa riskivakuutuksessa vuosina 2014–2022, joten pidemmällä aikavälillä voidaan yhtiön sanoa saavuttaneen lisäetutavoitteensa.

Lisäetutavoitteena käytetty korko on ollut vuosina 2014–2023 Euroopan Keskuspankin julkaisema euroalueen valtioiden velkakirjojen tuottoindeksi 5 ja 10 vuoden maturiteeteille. Vuosittaiset tuotot on laskettu päivä- tai kuukausinoteerausten keskiarvoina.

8.5.6.3 LähiTapiola Henkiyhtiön selvitys vakuutussäästöille annetuista kokonaiskoroista vakuutuslajeittain vuosina 2014–2023

Yksilölliset eläkevakuutukset

Yksilöllisten eläkevakuutusten vakuutussäästöille annettu kokonaiskorko vuodelta 2023 oli keskimäärin 3,8 prosenttia (3,6 %). Kokonaiskorko vaihteli

tuotteesta ja laskuperustekorosta riippuen 2,7 prosentin ja 4,5 prosentin välillä. Kokonaiskorko ylitti 10 vuoden tavoitekoron, joka vuonna 2023 oli keskimäärin 2,5 prosenttia.

Säästöhenkivakuutukset ja kapitalisaatiosopimukset

Säästöhenkivakuutusten vakuutussäästöille annettu kokonaiskorko vuodelta 2023 oli keskimäärin 2,7 prosenttia (2,4 %). Kokonaiskorko vaihteli tuotteesta ja laskuperustekorosta riippuen 1,2 prosentin ja 4,5 prosentin välillä. Kokonaiskorko ylitti 5 vuoden tavoitekoron, joka vuonna 2023 oli keskimäärin 2,5 prosenttia (pl. Korkohyvitystä saavat sopimukset. Korkohyvitys vahvistetaan etukäteen.)

Ryhmäeläkevakuutukset

Ryhmäeläkevakuutusten vakuutussäästöille annettu kokonaiskorko vuodelta 2023 oli keskimäärin 3,2 prosenttia (2,9 %). Ryhmäeläkevakuutuksissa kokonaiskorko oli 2,7 prosentin ja 4,25 prosentin välillä. Kokonaiskorko ylitti 10 vuoden tavoitekoron, joka vuonna 2023 oli keskimäärin 2,5 prosenttia.

8.5.6.4 LähiTapiola Henkiyhtiön selvitys riskivakuutuksille annetuista lisäeduista

Vuonna 2023 riskivakuutuksille maksettiin lisäetuja korvaussummien korotuksina tai maksunalennuksina 6,0 miljoonaa euroa (2,3 milj. €). Vuoden 2023 aikana kasvatettiin riskihenkivakuutuksille annettavia lisäetuja. Riskivakuutuksissa lisäedut vahvistetaan etukäteen.

8.5.6.5 LähiTapiola Henkiyhtiön selvitys tulevien lisäetujen varauksen käytöstä laskuperustemuutoksesta aiheutuneen tappion kattamiseen

Tulevien lisäetujen varauksen laskuperuste mahdollistaa vastuun käyttämisen sellaisen tappion peittämiseen, joka on syntynyt vastuuvelan laskuperusteen muuttamisesta. Tilinpäätöksessä 2023 tulevien lisäetujen varausta ei käytetty laskuperustemuutoksesta aiheutuneen tappion kattamiseen.

Tulevien lisäetujen varaus on 63,2 miljoonaa euroa ja tulevien lisäetujen varauksen muutos tilikaudella on yhteensä 21,8 miljoonaa euroa. Lisäetujen vaikutus tilikauden tulokseen on -40,1 miljoonaa euroa.

9 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiön (LähiTapiola Henkiyh-tiö) tilinpäätös on laadittu kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiö-lakien mukaisesti. Lisäksi noudatetaan sosiaali- ja terveysministeriön vakuutusyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä annet-tua asetusta ja kirjanpitoasetuksen säännöksiä siten kuin edellä ole- vassa asetuksessa säädetään sekä vakuutusyhtiöitä valvovien viran- omaisten, sosiaali- ja terveysministeriön ja Finanssivalvonnan, pää- töksiä, määräyksiä ja ohjeita.

LähiTapiola-ryhmän ylimpänä emoyrityksenä toimii LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö (y-tunnus O211034-2, kotipaikka Espoo), ja sen tilinpäätös on nähtävillä osoitteessa www.lahitapiola.fi.

9.1 Laatimisperiaatteet

Aineettomien hyödykkeiden arvostus ja jaksotus

Muut pitkävaikutteiset menot

Muina pitkävaikutteisina menoina on aktivoitu huoneistojen perusparannus- menot sekä ICT-järjestelmien suunnittelu- ja ohjelmointimenot. Ne esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon mää- räisinä.

Sijoitusten arvostus ja jaksotus

Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet

Rakennukset ja rakennelmat esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla pois- toilla vähennetyn hankintamenon määräisinä tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon.

Kiinteistöosakkeet esitetään taseessa hankintamenon määräisinä tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon. Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden arvoihin on voitu tehdä arvonorotus, mikäli niiden arvo on tilikauden päätty- essä ollut pysyvästi alkuperäistä hankintamenoa olennaisesti suurempi. Sijoi- tusomaisuudeksi katsottavan kiinteistön tai kiinteistöosakkeen arvonorotuk- sen vastaerä on tuloutettu tuloslaskelmassa vuodesta 1978 lähtien, ja sitä ai- kaisemmin tehdyt arvonorotukset on kirjattu sidottuun omaan pääomaan arvonorotusrahastoon. Käyttöomaisuudeksi katsottavan sijoituksen vasta- erä on kirjattu sidottuun omaan pääomaan arvonorotusrahastoon.

Sijoituksista aikaisemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan käyvän arvon noustessa (tulosaikutteisesti) enintään alkuperäiseen hankintameno- on saakka.

Osakkeet ja osuudet

Osakkeet ja osuudet esitetään taseessa hankintamenon tai sitä alemman käyvän arvon määräisenä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen. Ai- kaisemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan osakkeiden ja osuuksien ar- voon siltä osin kuin käypä arvo ylittää kirjanpitoarvon.

Lainaksi annetut arvopaperit sisältyvät taseeseen. Tiedot lainaksi luovute- tuista arvopapereista esitetään taseen liitetiedoissa.

Rahoitusmarkkinavälineet

Rahoitusmarkkinavälineitä ovat joukkovelkakirjalainat ja muut rahamarkki- nainstrumentit. Rahoitusmarkkinavälineet esitetään taseessa hankintamenon määräisinä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen. Rahoitusmarkki- navälineiden nimellisarvon ja hankintahinnan erotus on jaksotettu korko- tuotoiksi tai niiden vähennyksiksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuaikana. Vastaerä on kirjattu rahoitusmarkkinavälineen hankintamenon lisäykseksi tai vähennykseksi. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia ja muita tilapäisiä arvoni- muutoksia ei ole kirjattu. Muista syistä aiheutuneet arvonalennukset on kir- jattu.

Samoin on kirjattu arvonalennuksen palautukset, mikäli rahoitusmarkkinaväli- neen käypä arvo on myöhemmin noussut yli alennetun hankintamenon, enin- tään alkuperäiseen hankintameno- on saakka.

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletesaamiset

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletesaamiset esitetään ta- seessa nimellisarvon tai tätä pysyvästi alemman todennäköisen arvon mää- räisenä. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia ja muita tilapäisiä arvoni- muutoksia ei ole kirjattu. Muista syistä aiheutuneet arvonalennukset on kirjattu.

Samoin on kirjattu arvonalennuksen palautukset, mikäli käypä arvo on myö- hemmin noussut yli alennetun hankintamenon, enintään alkuperäiseen han- kintameno- on saakka.

Johdannaispöimukset

Johdannaispöimuksia käytetään operatiivisesti sijoitusriskiä pienentävinä sijoituksina. Tämä lisäksi johdannaisia käytetään myös kirjanpidollisesti suojaavina ja näihin johdannaisiin sovelletaan suojauslaskentaa.

Tilikauden aikana sopimusten sulkemisesta tai raukeamisesta syntyneet voitot ja tappiot on kirjattu tilikauden tuotoksi tai kuluksi. Tilikauteen kohdistuvat korot kirjataan sijoitustoiminnan korkotuottoihin/-kuluihin.

Operatiivisesti suojaavat sopimukset

Operatiivisesti suojaavan tai ei-suojaavasti käsitellyn johdannaispöimuksen käyvän arvon ja sitä korkeamman kirjanpitoarvon negatiivinen erotus kirjataan kuluksi. Realisoitumattomia tuottoja ei kirjata.

Suojauslaskenta

Suojattavan kohteen ja suojaavan johdannaisinstrumentin välinen yhteys dokumentoidaan johdannaisstrategiassa kuvatulla tavalla ja suojauksen tehokkuutta seurataan jatkuvasti.

Suojauslaskentaa käytettäessä johdannaisen negatiivinen arvomuutos jätetään kirjaamatta kuluksi siltä osin kuin suojattavan kohteen arvonnousu katkaa sen. Se osa johdannaisen negatiivisesta arvomuutoksesta, joka ylittää suojattavan kohteen arvonnousun, kirjataan kuluksi. Jos suojattavasta taseerästä ei tuloslaskelmaan kirjata arvomuutosta, ei suojaavasta sopimuksesta kirjata arvostustuottoa tai -kuluja.

Sijoitusten käypien arvojen määrittäminen

Kiinteistösjöitukset

Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden arvoina käytetään markkinaperusteisia käypiä arvoja. Kiinteistösjöitusten arvioinnissa sovelletaan IVS:n (International Valuation Standards) sekä hyvän kiinteistöarvointitavan (ns. AKA-kriteerit) mukaisia arviointiperiaatteita ja niiden arviointimenetelmille asettamia vaatimuksia.

Asuntokohteet arvioidaan pääosin vertailukauppoihin perustuvalla kaupp-arvomenetelmällä. Toimitilakohteiden pääasiallisena arviointimenetelmänä käytetään tuottoarvoon perustuvaa kassavirtamenetelmää. Erikoiskohteet arvioidaan kohteeseen parhaiten soveltuvalle markkinaperusteisella arviointi-

menetelmällä. Valtion asuntolainoin lainoitettujen kiinteistösjöitusten käypänä arvona pidetään aravavuokra-asuntojen ja aravavuokratulojen käytöstä, luovutuksesta ja omaksi lunastamisesta annetun lain (1190/1993) 10 §:n mukaista luovutuskorvausta.

Arvonnäarityksen tekee Finanssivalvonnan edellyttämällä tavalla joko ulkopuolinen auktorisoitu kiinteistöarvioitsija tai LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy:n asiantuntijat ulkopuolisen auktorisoidun kiinteistöarvioitsijan ohjeistamana ja auditoimana.

Osakkeet, osuudet ja rahoitusmarkkinävälaineet

Noteerattujen arvopapereiden sekä sellaisten arvopapereiden, joille on olemassa markkinat, käypänä arvona on käytetty vuoden viimeisintä kaupantekokurssia tai sen puuttuessa ostokurssia. Muiden sijoitusten osalta on käypänä arvona käytetty todennäköistä luovutushintaa, kirjanpitoarvoa tai substanssiin pohjautuvaa arvoa. Pääomasijoitusrahastojen käypänä arvona on käytetty hankintamenoa tai hallinnointiyhtiön ilmoittamaa arviota rahaston käyvästä arvosta.

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletesaamiset

Lainasaamisten, talletusten ja jälleenvakuutustalletesaamisten käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa ottaen huomioon luottotappiovaaran edellyttämä nimellisarvon alentaminen todennäköiseen arvoon.

Zillmerointiperusteet

Zillmerointia ei sovelleta.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset

Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset arvostetaan taseessa käypään arvoon.

Saamisten arvostus

Vakuutusmaksusaamiset

Vakuutusmaksusaamiset esitetään taseessa enintään todennäköisen arvonnääräisenä. Vakuutusmaksusaamisten nimellisarvosta on vähennetty kokemusperäinen raukeaminen, jolloin saadaan niiden todennäköinen arvo. Saaminen, josta ei todennäköisesti saada maksusuoritusta, kirjataan luottotappioksi.

Ulkomaanrahamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahaksi Euroopan Keskuspankin tilinpäätöspäivänä julkaisemaan kurssiin. Muiden sijoitusten osalta on käytetty hankinta-ajankohdan kurssia tai sitä alemmaa tilinpäätöspäivän kurssia.

Valuuttakurssierot on kohdistettu kyseisten tulojen ja menojen oikaisueriksi. Rahojen ja pankkisaamisten sekä talletusten valuuttakurssierot samoin kuin erät, joita ei ole voitu kohdistaa suoraan tulon tai menon oikaisuksi, on kirjattu sijoitustoiminnan valuuttakurssivoitoksi tai -tappioksi.

Poistot

Rakennusten ja niiden ainesosien, kaluston, aineettomien oikeuksien ja pitkävaikutteisten menojen hankintameno on aktivoitu ja se kirjataan vaikutusaiканаan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi.

Arvioidut poistoajat ovat hyödykeryhmäkohtaisesti keskimäärin seuraavat:

Aineettomat hyödykkeet

- Huoneistojen peruskorjaukset 3-10 v
- ICT-järjestelmien suunnittelukustannukset 5-10 v

Kiinteistöt

- Asuin-, toimisto- ja hotellirakennukset 40-50 v
- Tavaratalo-, myymälä rakennukset 30-40 v
- Teollisuus-, varasto- ym. rakennukset 20-30 v
- Rakennusten ainesosat, menojäännöspoisto 25 %

Kalusto

- Konttorikoneet, -kalusto yms., menojäännöspoisto 25 %

Rakennusten olennaisten perusparannusten vaikutus pitoaikaan arvioidaan erikseen. Tuloutettujen arvonorotusten osalta on tehty poistot kyseisen erän pitoajan mukaan.

Kirjanpidossa tehtyjen kokonaispoistojen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt erotus merkitään taseen vastattaviin erään "Tilinpäätössiirtojen kertymä, poistoero" ja tilikauden aikainen poistoeron lisäys tai vähennys esitetään tuloslaskelmassa erikseen.

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero

Ks. kohta "Poistot"

Verotusperusteiset varaukset

Kirjanpito- ja verolainsäädännön perusteella on tehty tulosvaikutteisia varauksia.

Pakolliset varaukset

Tuotoista on vähennetty pakollisina eläkevarauksina velvoitteista vastaisuudessa aiheutuvat eläkemenot ja mahdolliset työttömyyseläkemenot, jotka kohdistuvat päättyneeseen tai aikaisempaan tilikauteen. Muina varauksina tuotoista on vähennetty keskeneräisten vahinkojen viivästyskorkovaraukset.

Välittömät verot

Tuloslaskelmassa välittömät verot on esitetty suoriteperusteisesti.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset

Verotettavan tulon ja kirjanpidon tuloksen välisiin jaksotuseroihin ja muihin väliaikaisiin eroihin liittyvät laskennalliset verovelat ja -saamiset esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. Liitetiedoissa esitetään arvostuseroista laskettu laskennallinen verovelka, jonka toteutumista pidetään todennäköisenä seuraavan vuoden aikana.

Muut velat

Muut velat kuin vakuutustekninen vastuovelka merkitään taseeseen nimellisarvoon.

Pääomalaina

Pääomalaina on merkitty taseen vastattaviin hankintahintaan. Velan nimellisarvon ja hankintahinnan erotus on jaksotettu korkokuluksi ja vastaerä on kirjattu pääomalainan hankintahinnan lisäykseksi.

Selostus eläketurvasta ja eläkemenojen jaksottamisesta

Henkilöstön lakisäätäinen eläketurva on järjestetty TyEL-vakuutuksella.

Mahdollinen lisäeläketurva, jossa etuina ovat vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläke sekä kuolemantapauskorvaus omaisille, on järjestetty vakuutuksella. Lisäeläke kartuttaa eläkettä vuosittain pääsääntöisesti 0,2 prosenttia TyEL:n mukaisen eläkkeen perusteena olevasta vuosiansiosta.

LähiTapiola Henkiyhtiön toimitusjohtajan eläikeä määräytyy työeläkelainsäädännön mukaan. Päätoimisten hallituksen jäsenten sekä muiden johtajien eläikeä/eroamisikä on kulloinkin voimassa olevan työeläkelainsäädännön mukainen tai sitä alempi, mikäli toimisuhte on sovittu päättyväksi ennen lain mukaista eläikeikää.

Eläkevakuutusmaksut on kirjattu kuluksi suoriteperusteisesti.

Vakuutustekninen vastuuelka, henkivakuutustoiminta

Vastuuelka

Vastuuelka koostuu vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta. Tasoitusmäärä sisältyy korvausvastuuseen.

Riskivakuutusten vakuutusmaksuvastuu on tilinpäätöspäivän jälkeiseen aikaan kohdistuva osuus vakuutusmaksutulosta vähennettynä mahdollisesti saamatta olevilla vakuutusmaksuilla.

Säästömuotoisten vakuutussopimusten vakuutusmaksuvastuu lasketaan tulevien etuuksien, sopimuksen hallinnointiin liittyvien kulujen ja tulevien vakuutusmaksujen pääoma-arvona. Pääoma-arvon laskennassa käytetään pääosin hinnoittelun korkoa, kuolevuutta ja liikekuluoletuksia.

Korvausvastuu on jo sattuneiden tunnettujen tai tuntemattomien vakuutus-tapahtumien aiheuttamista korvaus- ja selvittelykuluista aiheutuva velka. Korvausvastuu muodostuu sekä tapauskohtaisesti varatuista vahingoista että tilastollisesti varatuista vahingoista.

Vastuuelkaan sisältyy riskitäydennyksiä, joilla vakuutussopimusten kuolevuus- tai sairastavuusarviota on muutettu vastaamaan havaittua hinnoittelusta poikkeavaa tasoa.

Päätetyt asiakashyvitykset huomioidaan vastuuelkaa laskettaessa. Vastuuelkaan sisältyy tulevien lisäetujen vastuu, jota käytetään ensisijaisesti tulevien asiakashyvitysten maksamiseen jatkuvuuden varmistamiseksi.

Vastuuelan laskennassa käytettävä korko

Muun kuin sijoitussidonnaisten sopimusten vastuuelan laskennassa käytettävä korko on enintään se korko, jota on käytetty vakuutuksen hinnoittelussa. Vakuutuksissa on säästöjä, joissa korkotakuu on 0 - 4,5 prosenttia. Tähän vastuuelkantaan kohdistuu korkotäydennyksiä, joilla vastuuelan korkoa on alennettu säästöille hyvitetävää korkotakuuta alemmalle tasolle.

Muun henkivakuutuksen kuin eläkevakuutuksen korvausvastuuta ei diskontata.

Sijoitussidonnaisten vakuutussopimusten osalta vastuuelka määräytyy niihin liitettyjen sijoituskohteiden arvonkehityksen mukaisesti.

9.2 Laatimisperiaatteissa tapahtuneet muutokset, jotka vaikuttavat tilikauden ja edellisen tilikauden tuloksen vertailukelpoisuuteen

Vastuuelan laskennan osalta ei ole tehty vertailukelpoisuuteen vaikuttavia muutoksia laatimisperiaatteissa.

Tilikaudesta 2023 alkaen LähiTapiola Henkiyhtiö ei tee enää omasta alakonsernistaan konsernitilinpäätöstä.

9.3 Tunnuslukujen laskentakaavat ja laskentaperiaatteet

9.3.1 Yleiset taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Henkivakuutuksen liikevaihto

= Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta
+ Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa
+ Muut tuotot

Tulosanalyysi

Henkivakuutustoiminta

Vakuutusmaksutulo
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonkorotukset, niiden oikaisut ja arvon muutokset
Maksetut korvaukset
Vastuuvelan muutos ennen lisäetuja (asiakasetuja) ja tasoitusmäärän muutosta
Liikekulut
Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut

Vakuutustekninen tulos ennen (lisäetuja) ja tasoitusmäärän muutosta

Kokonaistulos

= Liikevoitto tai -tappio
+ Taseen ulkopuolisten arvostuserojen, käyvän arvon rahaston ja arvonkorotusrahaston muutos

Hallituksen toimintakertomuksessa liikevoitosta (-tappiosta) käytetään termiä **liiketulos** ja tilikauden voitosta (tappiosta) termiä **tilikauden tulos**.

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (käyvin arvoin)

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin suhteessa sitoutuneeseen pääomaan lasketaan sijoituslajeittain ja sijoitusten yhteismäärälle ottaen huomioon kauden aikana tapahtuneet kassavirrat.

Kauden tuotto lasketaan ns. mukautettua Dietz:in kaavaa (aika- ja rahapainotettua kaavaa) käyttäen niin, että sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä kauden alun markkina-arvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettuina sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä tai tapahtumakuukauden puolivälistä kauden loppuun.

Sijoitustoiminnan nettotuottoerittely

= Sijoitustoiminnan suorat nettotuotot kirjanpidossa
+ Arvonmuutokset kirjanpidossa
+ Arvostuserojen muutos

Sijoitusjakauma käyvin arvoin

Sijoitussidonnaisen vakuutuksen sijoitukset eivät ole mukana sijoitusjakoumassa. Korkorahastoista pitkän koron rahastot sisältyvät joukkovelkakirjalainoihin ja lyhyen koron rahastot rahamarkkinasijoituksiin.

Sijoitukset sijoitusrahastoihin ja niihin rinnastettaviin muihin yhteissijoitusyrityksiin, jotka sijoittavat kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöihin luetaan kiinteistöisijoituksiin.

Johdannaisten siirtyvissä erissä olevat laskennalliset arvostuserot ja ennakkomaksuissa olevat preemiot kohdistetaan alla olevalle omaisuuserälle.

Raportin kohtaan Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset otetaan mukaan tase-erä Rahat ja pankkisaamiset, kauppahintasaamiset ja -velat sekä johdannaisten vakuudet.

Kokonaispääoman tuotto ilman sijoitussidonnaista vakuutusta prosentteina (käyvin arvoin)

Liikevoitto tai -tappio
+ Korkokulut ja muut rahoituskulut
+ Perustekorkokulu
+ Arvonkorotusrahastoon/käyvän arvon rahastoon kirjattu arvonkorotus/peruutus
+ Sijoitusten arvostuserojen muutos
= $\frac{\text{Taseen loppusumma} - \text{Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuovelka} + \text{Sijoitusten arvostuserot}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$

Tunnusluvun jakaja lasketaan tilikauden ja edellisen tilikauden taseen mukaisen arvojen keskiarvona.

Henkivakuutuksessa perustekorkokululla tarkoitetaan vakuutuksille vuoden aikana hyvitettyä laskuperustekorkoa lisättyinä/vähennettynä mahdollisilla laskuperustekoron täydennysvastuun muutoksilla.

Tunnusluvussa muihin rahoituskuluihin sisällytetään muut vieraasta pääomasta aiheutuneet erät kuin korkokulut, esimerkiksi tuloslaskelman eriin kirjatut korollisen vieraan pääoman kurssivoitot ja -tappiot.

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

Tunnusluku lasketaan keskiarvona kalenterikuukausien lopussa lasketuista henkilökunnan lukumääristä. Lukumäärässä otetaan huomioon palveluksessa olleiden henkilöiden mahdollinen osa-aikaisuus. Henkilökuntaan kuuluvaksi lasketaan ne henkilöt, joille maksetaan tilikauden aikana palkkaa.

9.3.2 Henkivakuutuksen taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Vakuutusmaksutulo

= Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Liikekustannussuhde prosentteina

$$\frac{\begin{array}{l} \text{Liikekulut ennen vakuutusten aktivoitujen} \\ \text{hankintamenojen muutosta} \\ + \text{Korvausten selvittelykulut} \end{array}}{\text{Kuormitustulo (ja taseen loppusumma)}} \times 100$$

Osoittaja suhteutetaan erikseen sekä kuormitustuloon että taseen loppusummaan. Kuormitustulo on laskuperusteiden mukaan liikekustannusten kattamiseen tarkoitettu erä. Kuormitustuloon sisällytetään kaikki kuormituserät. Liikekulut eivät sisällä jälleenvakuutuksen palkkioita.

Liikekuluina käytetään kokonaisliikekuluja, kun liikekulut suhteutetaan taseen loppusummaan. Taseen loppusumma on aloittavan taseen loppusumma.

10 Riskienhallinnan liitetiedot

10.1 Yleistä riskienhallinnan järjestämisestä

Riskienhallinta on aktiivista ja ennakointia, joka tunnistaa, arvioi, rajoittaa, hyödyntää ja valvoo liiketoiminnan uhkia sekä uusia mahdollisuuksia, jotka johtuvat muuttuvista ulkoisista ja sisäisistä olosuhteista tai LähiTapiolan omasta strategisesta tahtotilasta. Tavoitteena on edistää asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuvuutta ja tukea liiketoiminnan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Vastuullisen yritystoiminnan periaatteiden mukaisesti ryhmässä huolehditaan ja tiedotetaan luotettavasti riskeistä sekä niiden hallinnasta asiakkaille ja muille sidosryhmille.

LähiTapiolan riskienhallintaa ohjaa LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden hallitusten hyväksymä riskienhallintapolitiikka, jossa on kuvattu yleiset periaatteet, joita sovelletaan pysyväisohjeina riskienhallinnan järjestämisessä. Poliitikassa määritellään riskienhallinnan käsitteet, pääalueet, prosessit sekä toteuttamisen ja valvonnan vastuut. Riskienhallintapolitiikka päivitetään vuosittain tai aina kun liiketoiminnan olosuhteissa tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Riskienhallinnan pääalueet ja riskiluokat ovat:

Taloudelliset riskit

- Vakavaraisuuden hallinnan riski
- Markkinariskit
- Luottoriskit
- Likviditeettiriskit
- Keskittymäriskit
- Vakuutusriskit

Operatiiviset riskit

- Toiminnan suunnittelun riskit
- Prosessiriskit
- Järjestelmäriskit
- Henkilöstöriskit
- Juridiset / compliance-riskit
- Tapahtuma- ja vahinkoriskit

Toimintaympäristön ja strategian riskit

- Yleisen toimintaympäristön riskit
- Markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksien riskit

- Kilpailun ja kilpailijoiden aiheuttamat riskit
- Strategisten valintojen riskit
- Ryhmätason erityisriskit

Kestävyyseriskien kartoitus on kytketty osaksi säännöllisesti toteuttavia liiketoiminnan riskikartoituksia. Kestävyyseriskeille on tyypillistä, että ne eivät muodosta omaa erillistä riskiluokkaa vaan realisoituvat olemassa olevien riskiluokkien kautta. Kestävyyseriskillä tarkoitetaan ympäristöön, yhteiskuntaan tai hallintotapaan liittyvää tapahtumaa tai olosuhdetta, jonka toteutumisella saattaisi olla sijoituksen arvoon, vastuun arvoon, yhtiön ansaintaan tai maineeseen liittyvä kielteinen vaikutus.

10.2 Riskienhallinnan organisointi ja vastuut

Hallituksella on kokonaisvastuu riskienhallinnan järjestämisestä. Hallitus määrittelee riskienhallinnan tavoitteet, riskinottohalukkuuden, riskinoton rajat, vastuut, mittarit ja valvontaperiaatteet. Hallitus vahvistaa vuosittain riskienhallintaa käsittelevät suunnitelmat, varmistaa niiden huomioimisen toimintasuunnitelmissa sekä valvoo suunnitelmien toteuttamista ja noudattamista. Hallitus seuraa säännöllisesti riskienhallinnan tilaa ja keskeisimpien riskien kehitystä. Hallitus on perustanut erillisen Tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnan, jonka tarkoituksena on mm. avustaa hallitusta riskienhallintaan liittyvissä asioissa.

Riskienhallinnan vastuutus ja eri osapuolten tehtävät voidaan kuvata kolmen puolustuslinjan avulla. Jokaisella puolustuslinjalla ja jokaisella toimijalla on oma roolinsa osana riskienhallintajärjestelmän kokonaisuutta.

Ensimmäisen puolustuslinjan toimijoina toimitusjohtajat ja yhtiöiden muu johto vastaavat riskienhallinnan käytännön valmistelusta, toteuttamisesta ja toteuttamisen seurannasta. Yhtiöiden johtoryhmien ja riskienhallintaan liittyvien eri toimikuntien työjärjestyksissä on määritelty näiden tehtävät riskienhallinnassa ja -valvonnassa. Liiketoimintayksiköt vastaavat oman toimintansa riskien kartoittamisesta sekä niihin liittyvien riskienhallintatoimenpiteiden toteuttamisesta. Jokainen työntekijä on velvollinen kertomaan havaitsemistaan riskeistä tai riskienhallinnan kehittämiskohteista.

Toisen puolustuslinjan muodostavat tuki- ja kontrollitoiminnot. Riskienhallinnan valvonnasta vastaa aina muu kuin operatiivisesta toiminnasta vastaava taho. Aktuaari-, riskienhallinta- ja compliance-toiminnot avustavat hallitusta ja johtoa riskienhallinnan valvonnassa.

Kolmannen puolustuslinjan toimijana sisäinen tarkastus tukee esihenkilöitä valvontavelvollisuuden toteuttamisessa arvioimalla liiketoimintojen sisäisen valvonnan tilaa sekä tuottamalla johdolle ja toimintojen vastuuhenkilöille informaatiota ja toimenpide-ehdotuksia valvonnan tehostamiseksi. Lisäksi tilintarkastus valvoo riskienhallinnan toteuttamista.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksella on LähiTapiola-ryhmän ylimmän emoyrityksen hallituksena vastuu ryhmän riskienhallinnan ja vakavaraisuuden hallinnan järjestämisestä ja valvonnasta. Ryhmän riskienhallintakomitealla on keskeinen rooli ryhmän riskienhallinnan toimintaperiaatteiden valmistelussa sekä ryhmän riskien seurannassa ja valvonnassa. Ryhmän taseenhallintakomitea on taseriskien hallinnan, seurannan ja kehittämisen päätöksenteon elin, ja se raportoi suoraan hallitukselle. Komitea vastaa siitä, että taseriskien hallinta on järjestetty asianmukaisesti ja pääomat ovat tehokkaassa käytössä. Hallitus nimittää sijoitustoiminnan johtoryhmän, joka vastaa sijoitustoiminnan käytännön organisoinnista ja operatiivisesta markkinariskien valvonnasta.

Riskienhallintatoiminnon tehtävänä on avustaa yhtiöiden hallituksia ja muita toimintoja tehokkaan riskienhallinnan varmistamiseksi. Toiminto seuraa riskienhallintajärjestelmän toimivuutta ja yhtiöiden riskiprofiilia kokonaisuutena sekä raportoi riskeille altistumisesta. Lisäksi toiminto neuvoo hallitusta riskienhallintaa koskevissa asioissa.

10.3 Raportointi

Taloudellisen informaation oikeellisuus varmistetaan riittävän ajantasaisella ja tiheällä raportoinnilla, säännöllisillä täsmäytysrutiineilla sekä kattavalla ja ajan tasalla olevalla dokumentaatiolla raportoinnissa käytettävistä laskentamenetelmistä ja järjestelmistä. Lisäksi liiketoimintojen päätöksenteko ja raportointitoiminnot on organisatorisesti eriytetty.

10.4 Vakuutustoiminnan riskienhallinta

LähiTapiola Henkiyhtiön vakuutustoiminnan riskejä ovat henkivakuutustoiminnan riskit sekä markkina-, vastapuoli- ja likviditeettiriskit.

10.4.1 Henkivakuutustoiminnan riskit

Henkivakuutustoiminnan merkittävimmät vakuutusriskit ovat vastuuelkaan liittyvät riskit ja asiakaskäyttäytymiseen liittyvät sopimusten ja vakuutusmaksujen maksamisen keskeytymisen riskit. Vastuuelkaan liittyviä riskejä ovat laskuperustekoroon tasoon ja takaisinostoihin liittyvä korkoriski, sekä kuolevuuteen, eliniän pituuteen ja sairastuvuuteen liittyvät riskit.

Korkoriskiä hallitaan sijoitusomaisuuden korkoinstrumenteilla, huolehtimalla riittävän korkeasta vakavaraisuussuhteesta, alentamalla vakuutuskantojen laskennallista laskuperustekorkoa vastuita täydentämällä ja käyttämällä tuotteissa takaisinostosanktioita. Yhtiö voi tarvittaessa merkittävästi vähentää taseeseen kohdistuvaa korkoriskiä yhteen sovittamalla korkosijoituksia vastaamaan paremmin vastuuvelan erääntymisprofiilia ja/tai käyttämällä korkojohdannaisia.

Kuolevuuteen, eliniän pituuteen ja sairastuvuuteen liittyviä riskejä hallitaan huolellisella tuotesuunnittelulla, vastuunvalinnalla, sekä jälleenvakuuttamalla valitun omavastuun ylittävät vastuut ja katastrofitapahtumista johtuvat vahinkokumulaatiot. Vastuunvalinnassa noudatetaan henkivakuutuksen yleisesti käytössä olevia vastuunvalintaohjeita, laadittua vakuutusten merkintäpolitiikkaa ja siihen liittyvää ohjeistusta. Tarvittaessa tehdään lisäksi taloudellinen vastuunvalinta vakuutettavan intressin tarkistamiseksi. Vakuutettujen havaitun kuolleisuuden ja sairastavuuden tasoa ja kehittymistä seurataan vuosittain ja vastuita täydennetään tarvittaessa. Sairausvakuutuksissa on lisäksi mahdollisuus korottaa maksuja korvausmenon nousua vastaavasti.

Kirjanpidon vastuuvelassa takuutuottoisen vastuuvelan laskennassa käytetty laskuperustekorko vaihtelee välillä 0,0 – 4,5 % kun tehty vastuuvelan korkotäydennykset otetaan huomioon. Eläkevakuutusten kuolevuusoletukset ovat olennaiset vastuuvelan riittävyden kannalta. Etuusperusteisessa eläkevakuutuksessa käytetty kuolevuus perustuu henkivakuutusyhtiöiden kuolevuustutkimuksen K2012 ryhmäeläkekuolevuuteen sekä TyEL:n kuolevuusmalliin. Maksuperusteisessa eläkevakuutuksessa kuolevuusperusteet pohjautuvat työeläkevakuutuksen sukupolvi-kuolevuuteen ja henkivakuutusyhtiöiden kuolevuustutkimuksen K2012 ryhmäeläkekuolevuuteen. Yksilöllisessä eläkevakuutuksessa käytetään vuodelta 1987 peräisin olevaa E87-kuolevuutta sekä yhtiön omasta kannasta estimoitua sukupolesta riippumatonta kuolevuutta.

10.4.2 Markkina-, vastapuoli- ja likviditeettiriskit

Markkinariskeillä tarkoitetaan varojen ja vastuiden arvojen muutoksia, jotka johtuvat taloudellisten muuttujien kuten korkojen, valuuttakurssien, osakkeiden hintojen tai kiinteistöjen hintojen muutoksista. Keskittymäriskit luetaan Solvenssi II –vakavaraisuuskehikossa markkinariskeiksi. Keskittymäriskkejä syntyy varojen liiallisesta keskittymisestä esimerkiksi yksittäisiin vastapuoliin, maantieteellisesti tai toimialoittain. Luotto- ja vastapuoliriskeillä tarkoitetaan riskiä, että lainan, transaktion, johdannaisopimuksen tms. vastapuoli ei kykene selviytymään sopimuksen mukaisista velvoitteistaan. Likviditeettiris-

killä tarkoitetaan rahoituslikviditeetti- tai markkinalikviditeettiriskiä. Edellinen johtuu rahoitustarpeiden ja -lähteiden eriaikaisuuteen ja sen hallintaan. Jälkimmäisellä tarkoitetaan riskiä, jossa sijoitusomaisuutta ei kyetä muuttamaan käteiseksi riittävän nopeasti vaikuttamatta markkinahintaan.

Yhtiön hallitus käsittelee vähintään vuosittain tai tarvittaessa yhtiön sijoitusstrategian, jossa se määrittelee sijoitustoiminnan tavoitteet, markkinariskienoton tavoitetasot ja riskienoton rajat huomioiden yhtiön vakavaraisuuden, strategiset tavoitteet, vakuutusvastuiden sijoitustoiminnalle aiheuttamat vaatimukset sekä taloudellisen toimintaympäristön. Sijoitusriskienotto konkretisoituu sijoitusten strategisessa allokaatiossa, joka sisältää sijoitusomaisuuden omaisuusluokakohtaiset neutraalipainot ja niiden sallitut vaihteluvälit. Suunnitelmassa kuvataan lisäksi muut sijoittamista ja sijoitusriskienottoa koskevat rajoitteet, riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan ohjauksen ja raportointiprosessit sekä toimenpiteet, joilla varmistetaan riskienoton ja vakavaraisuuden säilyminen tavoitteiden mukaisissa rajoissa.

Yhtiön riskienhallintasuunnitelmassa kuvattu liikennevalokehikko on yhtiön vakavaraisuuden ja sijoitustoiminnan ohjauksen keskeinen työkalu. Kehikko perustuu viranomaismallin mukaiseen vakavaraisuuteen ja omavaraisuuteen, jotka luokitellaan liikennevalovyöhykkeisiin, joille on määritelty johdon toimenpiteet. Vihreällä vyöhykkeellä vakavaraisuus on tavoitellulla tasolla ja varainhoitajat toimivat normaaliin tapaan mandaattinsa mukaisesti.

Vaaleanvihreällä vyöhykkeellä omavaraisuuden, vakavaraisuuden ja markkinariskien seuranta tulee tiivistää. Keltaisella vyöhykkeellä markkinariskejä ei ole hyväksyttävää aktiivisesti kasvattaa. Punaisella ja mustalla vyöhykkeellä edellytetään aktiivisia toimenpiteitä markkinariskien vähentämiseksi ja omavaraisuuden sekä vakavaraisuuden vahvistamiseksi.

Yhtiön taseenhallintatoiminto valmistelee vähintään vuosittain tai tarvittaessa yhtiön hallitukselle ehdotuksen sijoitusten strategisesta allokaatiosta huomioiden yhtiön riskinkantokyvyn, vastuuvelan luonteen ja rakenteen asettamat vaatimukset sekä pääomamarkkinoiden tilanteen. Strategisen allokaation sopivuutta testataan erityyppisillä sijoituksilla ja vastuisiin kohdistetuilla stressitesteillä. Taseenhallintatoiminto seuraa strategisen allokaation asianmukaisuutta ja valmistelee tarvittaessa muutosesityksen yhtiön hallitukselle. Koska strateginen allokaatio edustaa pitkän aikavälin tavoitteita, sitä muutetaan vain painavista syistä, jotka voivat liittyä esimerkiksi muutoksiin talou-

dellisessä toimintaympäristössä, vakavaraisuudessa, vakuutuslainsäädännössä, sijoitusten pitkän aikavälin tuotto- ja riskiodotuksissa, yhtiön asiakashyötystrategiassa tai vakavaraisuusstrategiassa tms.

Yhtiön vastuullinen matemaatikko tekee yhtiön hallitukselle vähintään vuosittain tai tarvittaessa selvityksen vastuuvelan, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden riskienhallinnalle ja sijoitustoiminnalle asettamista vaatimuksista.

Ryhmän riskienhallintatoiminto vastaa markkina-, luotto- ja vastapuoli- sekä likviditeettiriskien tunnistamisesta, mittaamisesta, valvonnasta ja raportoinnista. Riskejä mitataan ja seurataan Solvenssi II -vakavaraisuuskehikon viranomaismallin mukaisesti sekä yleisesti käytössä olevilla menetelmillä ml. stressitestaus. Riskejä hallitaan sijoitussuunnitelmassa asetetuilla sijoittamista ja riskienottoa koskevilla rajoitteilla, joilla varmistetaan myös varojen riittävä hajautus strategisen allokaation omaisuusluokkien sisällä. Tarvittaessa riskejä vähennetään allokaatiomuutoksilla tai ne suojataan kokonaan tai osittain johdannaisinstrumentteja käyttäen asianomaisen johdannaisstrategian mukaisesti.

Korkojen muutos vaikuttaa korkoherkkien sijoitusten, korkojohdannaisten ja vastuiden arvoihin. Tätä taseen korkoriskiä hallitaan huomioimalla vastuiden rakenteellinen korkoriski sijoitusten strategista allokaatiota muodostettaessa. Henkiyhtiö käyttää taseen korkoriskin hallintaan lisäksi korkojohdannaisia käteisinstrumenttien ohella.

Luottoriskiä hallitaan määrämuotoisella, kattavalla ja huolellisella analyysillä luotonmyöntöprosessissa, luottoehtoihin sisällytettävillä vakuuksilla ja kovenanteilla, kohteiden jatkuvalla seurannalla sekä luottokannan riittävällä hajauttamisella.

Pankkivastapuolten käyttöä seurataan ja rajoitetaan ryhmätasolla huomioiden mm. vastapuolten koko ja luottoluokitus ja siten että altistukset ovat riittävästi hajautettu. Jälleenvakuutuksesta syntyvää vastapuoliriskiä hallitaan jälleenvakuutusohjelman mukaisesti.

Riittävän maksuvalmiuden varmistaminen epäsuotuisissakin tilanteissa, niin lyhyellä- kuin pitkällä aikavälillä on yksi keskeinen sijoitusten strategisen allokaation muodostamisessa huomioitava tekijä. Säännöllinen likviditeetin seuranta kattaa sekä vakuutusliiketoiminnan että sijoitustoiminnan ja huomioi sekä rahoitus- ja markkinalikviditeettinäkökulmat.

Johdannaisia voidaan käyttää ainoastaan riskien pienentämiseen tai sijoitustoiminnan tehokkaan salkunhoidon parantamiseksi. Johdannaisten käyttö

perustuu asianomaiseen ryhmän taseenhallintakomiteassa käsiteltyyn johdannaisstrategiaan, jossa kuvataan mm. johdannaisten käytön tarkoitus, tavoitteet, rajoitteet, kirjanpidollinen käsittely, likviditeetin hallinta ja seuranta-prosessi. Johdannaisstrategiat kuvataan sijoitussuunnitelmassa tai sen liitteissä.

Pitkän aikavälin markkinaskenaarioiden vaikutusta yhtiön vakavaraisuuteen tarkastellaan vuosittain laadittavassa riski- ja vakavaraisuusarviossa (ORSA) sekä vuosineljänneksittäin toteutettavassa sisäisessä vakavaraisuusraportoinnissa.

10.5 Operatiivisten riskien hallinta

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä ja ulkoisista tekijöistä. Juridiset/oikeudelliset riskit ja tapahtuma-/vahinkoriskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Toiminnan suunnittelun riskeillä tarkoitetaan vuosisuunnittelun valintoihin, tavoiteasetantaan ja liiketoiminnan muutostilanteisiin sisältyviä riskejä. Operatiivisten riskien hallinnan lähtökohtana on pyrkiä ehkäisemään riskien toteutumista ja minimoimaan riskeistä aiheutuvia vahinkoja.

Operatiivisten riskien hallinnan keskeisimmät osa-alueet ovat riskien kattava tunnistaminen, arviointi ja raportointi eri organisaatioissa ja eri riskialueilla sekä toiminnan laadun ja oikeellisuuden varmistaminen valvonta- ja kontrollitoimenpiteillä.

Operatiiviset riskit kartoitetaan määrämuotoisella riskien kartoitusmenetelmällä vuosittain osana vuosisuunnitteluprosessia sekä aina riskitilanteen olennaisesti muuttuessa. Kartoituksissa tunnistetut riskienhallintatoimenpiteet kytketään osaksi eri liiketoimintayksiköiden vuosisuunnitelmia. Lisäksi jokaisesta hankkeesta, projektista ja merkittävästä liiketoiminnan muutostilanteesta laaditaan aina erillinen riskikartoitus.

Prosesseihin sisältyvien valvonta- eli kontrollitoimenpiteiden avulla varmistetaan toiminnan oikeellisuudesta ja laadusta. Osana operatiivisten riskien hallintaa kirjataan toteutuneet riskit ja läheltä piti -tapahtumat sekä tarvittavat jatkotoimenpiteet ryhmän riskitapahtumarekisteriin. Toiminnan häiriöiden ja virheiden sekä operatiivisten riskien aiheuttaminen tappioiden raportointi viranomaisille toteutetaan asetettujen vaatimusten mukaisesti.

Toiminnan jatkuvuuden hallinta varmistetaan jatkuvuus- ja valmiussuunnitelmien säännöllisellä päivittämisellä ja testauksella. Ryhmän yhtiöt ovat vastuussa toimintansa asianmukaisesta järjestämisestä, niihin kuuluvista velvoitteista ja toiminnan jatkuvuuden hallinnasta myös kaikkien ulkoistettujen toimintojensa osalta.

Operatiivisten riskien hallitsemiseksi on lisäksi erillisiä menettelytapoja ja ohjeistuksia mm.:

- prosessiriskien hallintaan
- järjestelmäriskien hallintaan
- juridisten riskien hallintaan
- turvallisuusriskien hallintaan
- tietoturvariskien hallintaan
- hankkeiden ja projektien riskienhallintaan
- vakuutettavissa olevien riskien hallintaan (oma vakuutusturva)

10.6 Toimintaympäristön ja strategian riskien hallinta

Toimintaympäristöön ja strategiseen tahtotilaan liittyviä riskejä ovat mm. yleisen toimintaympäristön, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutosten, kilpailun ja kilpailijoiden, omien strategisten valintojen ja yhtiöryhmän toimimisen ja ryhmäsijoitusten riskit.

Toimintaympäristöön ja strategiseen tahtotilaan liittyvät riskit kartoitetaan ja niiden merkittävyys arvioidaan vuosittain vuosisuunnitteluprosessin yhteydessä. Menettelynä on ohjeistettu itsearviointi. Tunnistettujen riskien vähentämiseksi ja pienentämiseksi sekä mahdollisuuksien hyödyntämiseksi vastuulliset tahot suunnittelevat ja toteuttavat riskienhallintatoimenpiteitä, jotka toteutetaan osana vuosisuunnitelmia. Oleellinen osa strategisten riskien hallintaa on strategisten kehityshankkeiden yhteydessä toteutettava riskienhallintatyöskentely. Riskitilannetta käsitellään säännöllisesti hankkeiden ohjausryhmissä. Strategian toteuttamisen riskejä hallitaan strategiamittaristojen määrittelyllä ja säännöllisellä seurannalla.

10.7 Muiden ryhmän yhtiöiden kuin vakuutusyhtiöiden riskienhallinta

Muut ryhmän yhtiöt kuin vakuutusyhtiöt noudattavat riskienhallinnassaan samoja periaatteita kuin ryhmän vakuutusyhtiöt siltä osin, kuin ne eivät ole erityisesti vakuutusyhtiön toimintaan tai toimialaan liittyviä. Yhtiöiden hallituksilla on kokonaisvastuu yhtiönsä riskienhallinnasta. Toimiva johto vastaa ris-

kienhallintaprosessin ylläpidosta ja kehittämisestä ryhmän riskienhallintatoiminnan kanssa. Seuraavassa kuvataan tarkemmin LähiTapiola Varainhoito -konsernin riskienhallintaa.

LähiTapiola Varainhoito -konsernin riskienhallinta perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön sekä siitä annettuihin määräyksiin ja ohjeisiin. Konserni noudattaa toiminnassaan LähiTapiola-ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteita ja konsernin riskienhallintaprosessi on osa ryhmän riskienhallintaprosessia.

Varainhoidon hallituksella on kokonaisvastuu yhtiön riskienhallinnan järjestämisestä. Hallitus määrittelee vuosittain hyväksyttävässä riskienhallintasuunnitelmassa riskinoton tavoitteet ja rajat, vastaa riskienhallinnan järjestämisestä, seuraa säännöllisesti riskinoton tasoa ja kehitystä sekä päättää tarvittaessa riskienhallinnallisista toimenpiteistä. Varainhoidon riskienhallintatoiminto antaa yhtiön hallitukselle vuosittain lausunnon riskienhallintasuunnitelman toteutumisesta. Riskienhallintatoiminto tukee liiketoimintaa riskienhallintaprosessin toteuttamisessa sekä kehittää riskienhallinnan valmiuksia.

Varainhoidon toimiva johto ja liiketoimintayksiköt ovat vastuussa liiketoiminnan riskien lainsäädännön ja LähiTapiolan riskienhallintakehikkojen mukaisesta hallinnasta. Sisäinen tarkastus tukee johtoa ja hallitusta valvonnan ja riskienhallinnan kehittämisessä.

Riskienhallintaprosessi sisältää vuosisuunnittelun yhteydessä tehtävän riskikartoituksen, jossa arvioidaan konsernin potentiaalisesti kohtaamat taloudelliset ja operatiiviset riskit sekä toimintaympäristön ja strategian riskit. Toiminnan kannalta merkittävimmiksi arvioidut riskit kirjataan riskienhallintasuunnitelmaan ja niille määritellään riskienhallintatoimenpiteet.

LähiTapiola Varainhoito -konsernin vakavaraisuuden hallintaprosessi koostuu sijoituspalveluyritysten vakavaraisuussäätelyn (IFR/IFD) mukaisesta Pilari I -vakavaraisuuslaskennasta ja -raportoinnista sekä konsernin omasta taloudellisen pääoman laskentamallista (ICARA). Oman riskiarvion avulla syvennetään Pilari I -laskentaa ottaen huomioon liiketoimintaan vaikuttavat riskit, joita Pilari I -laskenta ei kata. Tällaisia ovat esimerkiksi toimintaympäristöön ja sen muutoksiin liittyvät riskit, jotka voivat vaikuttaa konsernin tuloksen kautta vakavaraisuuteen. Hallitus linjaa LähiTapiola Varainhoito -konsernin riskinottohalukkuuden vuosisuunnittelussa asettamalla tavoitetasot omien varojen ja pääomavaateiden suhdeluvulle sekä omien varojen laadulle. Vakavaraisuuslaskenta toteutetaan ja tulokset raportoidaan hallitukselle vähintään vuosineljänneksittäin ja aina tarvittaessa.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Espoossa 5. päivänä maaliskuuta 2024

Juha Koponen
hallituksen puheenjohtaja

Jari Eklund
hallituksen varapuheenjohtaja

Mikko Ayub

Timo Laakso

Olli Latola

Mirel Leino-Haltia

Antti Pulkkanen

Kati Sulin

Pasi Haarala
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Espoossa 18. päivänä maaliskuuta 2024

KPMG Oy Ab

Timo Nummi

KHT

Allekirjoitustosite

SignSpace-palvelussa tehty allekirjoitus

Päiväys: 2024-03-05 11:11:39 (EET)

Tarkistuskoodi: EXGPDBDT6BLYEEQQ7Q5AMHO1Q9W65ZFJGZ
M5HD4PYZAHNVXYLL23UJOLW9T95TOVZUBSAW61TW1ETET15ECB
J4KMUH9QM7FG36LTOLBL2WIN3QKH2ZIAGWGUF1MMB69

LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Toimintakertomus ja tilinpäätös 2023.pdf (55 sivua)

5d537a7f9e9a1008ecl8b908e7ad5af73e46c889b746ddd9ac0c61d1ea50431

on allekirjoitettu sähköisesti SignSpace-palvelussa.

Rekisteröity koko nimi: **Juha Antero Koponen**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**

Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**

Identiteetin tarjoajan maa: **FI**

Varmenteen haltija: **Vastuu Group Oy**

Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Juha Antero Koponen

Allekirjoitettu 2024-03-05 09:29:26 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Mirel Elisa Leino-Haltia**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**

Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**

Identiteetin tarjoajan maa: **FI**

Varmenteen haltija: **Vastuu Group Oy**

Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Mirel Elisa Leino-Haltia

Allekirjoitettu 2024-03-05 09:57:58 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Antti Mikko Pulkkanen**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**

Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**

Identiteetin tarjoajan maa: **FI**

Varmenteen haltija: **Vastuu Group Oy**

Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Antti Mikko Pulkkanen

Allekirjoitettu 2024-03-05 10:04:27 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Pasi Haarala**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**

Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**

Identiteetin tarjoajan maa: **FI**

Varmenteen haltija: **Vastuu Group Oy**

Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Pasi Haarala

Allekirjoitettu 2024-03-05 10:04:50 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Jari Henri Eklund**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Vastuu Group Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Jari Henri Eklund

Allekirjoitettu 2024-03-05 10:11:57 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Kati Maria Sulin**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Vastuu Group Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Kati Maria Sulin

Allekirjoitettu 2024-03-05 10:21:45 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Olli Latola**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Vastuu Group Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Olli Latola

Allekirjoitettu 2024-03-05 10:35:34 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Mikko Ayub**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Vastuu Group Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Mikko Ayub

Allekirjoitettu 2024-03-05 10:44:16 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Timo-Pekka Laakso**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Vastuu Group Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Timo-Pekka Laakso

Allekirjoitettu 2024-03-05 11:11:39 (EET)

SignSpace allekirjoituspalvelu

SignSpace® on sähköisen allekirjoittamisen palvelu, jonka tarjoaa SignSpace, Vastuu Group Oy, Business ID 2327327-1, Tarvonsalmenkatu 17 B, 02600 Espoo, Finland.

Tähän dokumenttiin liitetty allekirjoitus on eIDAS asetuksen (N°910/2014) mukainen sähköinen allekirjoitus.

Dokumentin allekirjoittaja(t) on tunnistettu palvelussa seuraavasti:

Pankkitunnistus – Allekirjoittaja identiteetti on varmistettu käyttäen vahvan tunnistautumisen menetelmää. Allekirjoittaja on tunnistautunut allekirjoitustapahtuman yhteydessä Signicat Connect-tunnistuspalveluun pohjoismaisilla pankkitunnuksilla.

Allekirjoituksen autenttisuuden tarkistaminen

SignSpace-palvelu tarjoaa käyttöliittymän sähköisten allekirjoitusten tarkastamiseen. Palvelu on sekä palvelun käyttäjien, että ulkoisten tahojen käytössä. Palvelun avulla vastaanottaja voi varmistua, että hänelle toimitettu allekirjoitettu asiakirjakokonaisuus on alkuperäinen ja muuttumaton. Tarkistuspalvelussa käyttäjän palveluun lataamien tiedostojen eheys tarkistetaan ja näitä verrataan palvelussa tallennettuihin alkuperäisiin tietoihin.

Asiakirjan alkuperäinen versio, joka sisältää kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot, säilytetään SignSpace-palvelussa.

Allekirjoitettaessa asiakirjasta muodostetaan jakeloversio, joka sisältää PDF-muotoisen allekirjoitussivun PDF-dokumentin viimeisenä sivuna tai muun tiedostomuodon tapauksessa erillisenä PDF-tiedostona. Jakeluversion PDF on allekirjoitettu sähköisesti SignSpace-palvelun sähköisellä leimalla.

Jakeluversion PDF:n alkuperäisyys ja muuttumattomuus on varmistettavissa tarkistamalla PDF-tiedoston allekirjoitus. Tarkistaminen voidaan tehdä SignSpace-palvelussa tai käyttäen esimerkiksi Adobe Acrobat Reader-sovellusta.

Kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot ovat saatavissa SignSpace-asiakaspalvelun kautta.

Ohje SignSpace -palvelussa allekirjoitetun asiakirjan tarkistamiseen:

- Tarkistajalla tulee olla käytettävissään allekirjoitettu asiakirja (jakeloversio) sähköisessä muodossa.
- Asiakirja voi olla yksi PDF-tiedosto, jonka lopussa on allekirjoitussivu, tai yhden tai useamman tiedoston ja näihin liittyvän PDF-muotoisen allekirjoitussivun kokonaisuus.
- Tarkistaja avaa <https://site.signspace.com/fi/verifointi> sivuston.
- Tarkistaja lataa palveluun allekirjoitetun asiakirjan allekirjoitussivuineen ja saa tiedon palvelun tekemien tarkistusten tuloksista.

Allekirjoitukseen luottaminen

Allekirjoituksen tarkastamiseen ja turvallisuuteen liittyvät tiedot on kuvattu tarkemmin SignSpace-sivustolla: <https://resources.signspace.com/legal-compliance-fi>.

Tarkempi kuvaus on tarkoitettu myös välitettäväksi tarvittaessa kolmannelle osapuolelle jonka käyttöön sähköisesti allekirjoitettu asiakirja luovutetaan.

signspace

<https://signspace.com/fi>

asiakaspalvelu@signspace.fi

0600 301 339 (1,52 eur/min+pvm, viikonpäivinä 8.00 - 16.00)

Allekirjoitustosite

SignSpace-palvelussa tehty allekirjoitus

Päiväys: 2024-03-18 15:20:28 (EET)

Tarkistuskoodi: AM5CKGXQ449CLP107RD38WRZVXXJAR0LUK5B
P7OB0APQIYOVSH9898RCXR3NDMJXDXU3ZXTBFASQYWGNE2E
QMJB10DY0BUSV7I8N6NQWFFN9NX5OKEAKW0V4S681PQUW

LähiTapiola Henkivakuutusyhtiö Toimintakertomus ja tilinpäätös 2023_Final.pdf (58 sivua)

2fede96b760eaae290104bd51382fe8c020001d30fa10c2087070f08fe141f43

on allekirjoitettu sähköisesti SignSpace-palvelussa.

Rekisteröity koko nimi: **Timo Erkki Nummi**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**

Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**

Identiteetin tarjoajan maa: **FI**

Varmenteen haltija: **Vastuu Group Oy**

Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Timo Erkki Nummi

Allekirjoitettu 2024-03-18 15:20:28 (EET)

SignSpace allekirjoituspalvelu

SignSpace® on sähköisen allekirjoittamisen palvelu, jonka tarjoaa SignSpace, Vastuu Group Oy, Business ID 2327327-1, Tarvonsalmenkatu 17 B, 02600 Espoo, Finland.

Tähän dokumenttiin liitetty allekirjoitus on eIDAS asetuksen (N°910/2014) mukainen sähköinen allekirjoitus.

Dokumentin allekirjoittaja(t) on tunnistettu palvelussa seuraavasti:

Pankkitunnistus – Allekirjoittaja identiteetti on varmistettu käyttäen vahvan tunnistautumisen menetelmää. Allekirjoittaja on tunnistautunut allekirjoitustapahtuman yhteydessä Signicat Connect-tunnistuspalveluun pohjoismaisilla pankkitunnuksilla.

Allekirjoituksen autenttisuuden tarkistaminen

SignSpace-palvelu tarjoaa käyttöliittymän sähköisten allekirjoitusten tarkastamiseen. Palvelu on sekä palvelun käyttäjien, että ulkoisten tahojen käytössä. Palvelun avulla vastaanottaja voi varmistua, että hänelle toimitettu allekirjoitettu asiakirjakokonaisuus on alkuperäinen ja muuttumaton. Tarkistuspalvelussa käyttäjän palveluun lataamien tiedostojen eheys tarkistetaan ja näitä verrataan palvelussa tallennettuihin alkuperäisiin tietoihin.

Asiakirjan alkuperäinen versio, joka sisältää kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot, säilytetään SignSpace-palvelussa.

Allekirjoitettaessa asiakirjasta muodostetaan jakeluversio, joka sisältää PDF-muotoisen allekirjoitussivun PDF-dokumentin viimeisenä sivuna tai muun tiedostomuodon tapauksessa erillisenä PDF-tiedostona. Jakeluversion PDF on allekirjoitettu sähköisesti SignSpace-palvelun sähköisellä leimalla.

Jakeluversion PDF:n alkuperäisyys ja muuttumattomuus on varmistettavissa tarkistamalla PDF-tiedoston allekirjoitus. Tarkistaminen voidaan tehdä SignSpace-palvelussa tai käyttäen esimerkiksi Adobe Acrobat Reader-sovellusta.

Kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot ovat saatavissa SignSpace-asiakaspalvelun kautta.

Ohje SignSpace -palvelussa allekirjoitetun asiakirjan tarkistamiseen:

- Tarkistajalla tulee olla käytettävissään allekirjoitettu asiakirja (jakeluversio) sähköisessä muodossa.
- Asiakirja voi olla yksi PDF-tiedosto, jonka lopussa on allekirjoitussivu, tai yhden tai useamman tiedoston ja näihin liittyvän PDF-muotoisen allekirjoitussivun kokonaisuus.
- Tarkistaja avaa <https://site.signspace.com/fi/verifointi> sivuston.
- Tarkistaja lataa palveluun allekirjoitetun asiakirjan allekirjoitussivuineen ja saa tiedon palvelun tekemien tarkistusten tuloksista.

Allekirjoitukseen luottaminen

Allekirjoituksen tarkastamiseen ja turvallisuuteen liittyvät tiedot on kuvattu tarkemmin SignSpace-sivustolla: <https://resources.signspace.com/legal-compliance-fi>.

Tarkempi kuvaus on tarkoitettu myös välitettäväksi tarvittaessa kolmannelle osapuolelle jonka käyttöön sähköisesti allekirjoitettu asiakirja luovutetaan.

signspace

<https://signspace.com/fi>

asiakaspalvelu@signspace.fi

0600 301 339 (1,52 eur/min+pvm, viikonpäivinä 8.00 - 16.00)

Tilintarkastuskertomus

LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiön yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiön (y-tunnus 0201319-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2023. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, epäsuoran rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Yhtiölle suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 3.4.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyyden riskit

Olemme alla kuvanneet arviomme merkittävimmistä olennaisen virheellisyyden riskeistä, mukaan lukien väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskeistä, sekä esittäneet yhteenvedon siitä, miten olemme toimineet näiden riskien johdosta.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisällytetty arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

**MERKITTÄVIMMÄT ARVIDUT
OLENNAISEN VIRHEELLISYYDEN RISKIT****KUINKA OLEMME TOIMINEET NÄIDEN
RISKIEN JOHDOSTA**

1 Sijoitusten arvostus (tilinpäätöksen laatimisperiaatteet s. 42-43)

Sijoitusomaisuus sisältäen sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset muodostaa taseen varoista merkittävimmän erän.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset arvostetaan käypään arvoon. Muut sijoitukset arvostetaan tilinpäätöksessä pääsääntöisesti alkuperäiseen hankintamenuon tai, kuten kiinteistöt, suunnitelman mukaisin poistoin vähennettyyn hankinta-arvoon tai edellä mainituja alempaan käypään arvoon.

Tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetään sijoitusten kirjanpitoarvojen lisäksi sijoitusten käypä arvo sekä sijoitusten nettotulos käyvin arvoin.

Omaisuserien käyvät arvot perustuvat joko markkinanoteerauksiin tai yleisesti hyväksytyjen periaatteiden mukaisesti määritettyihin käypiin arvioihin. Sijoitusten käyvän arvon määrittämiseen liittyy harkinnanvaraisuutta erityisesti niiden omaisuserien ja instrumenttien osalta, joiden markkina-arvoa ei saada julkisista markkinanoteerauksista; näitä ovat esim. pääoma- ja kiinteistösijoitukset.

- Sijoitusomaisuuden huomattavan tasearvon sekä sen arvostamiseen liittyvän harkinnanvaraisuuden johdosta sijoitusomaisuus ja sen esittäminen on määritelty tilintarkastuksen kannalta eräksi, johon sisältyy olennaisen virheellisuuden riski.

Olemme arvioineet yhtiön soveltamien tilinpäätösperiaatteiden ja arvostusmenetelmien asianmukaisuutta.

Olemme testanneet arvopapereiden ja kiinteistöomaisuuden kirjaamiseen ja arvostusprosessiin liittyviä sisäisiä kontroleja.

Tarkastuksen yhteydessä olemme myös verranneet sijoitusomaisuuden arvostuksessa käytettyjä käypiä arvoja ulkopuolisiin hintanoteerauksiin ja muiden sovellettujen arvostusmenetelmien antamiin tuloksiin sekä arvioineet yhtiön omien arvostusmenettelyjen asianmukaisuutta.

Lisäksi olemme arvioineet sijoitusomaisuutta koskevien liitetietojen oikeellisuutta.

2 Vakuutustekninen vastuuvélka (tilinpäätöksen laatimisperiaatteet s. 45)

Vakuutusyhtiölain 9 luvun mukainen vakuutustekninen vastuuvélka on taseen velkojen merkittävin erä.

Olemme arvioineet vakuutusteknisen vastuuvélkan kirjaamiseen ja laskentaan liittyviä periaatteita ja laskentaprosessia.

Yhtiön omalla riskillä on takuukorkoisia eläke- ja säästöhenkivakuutuksia, joille on luvattu laskuperustekorko. Luvattuun laskuperustekorkoon liittyy sijoitustuottojen riski. Vastuuvelkaa laskettaessa käytettävä korko on valittava turvaavasti.

Vastuuvelan laskenta perustuu useiden eri tietojärjestelmien tuottamiin tietoihin ja niiden yhdistelyyn. Tietokannat ovat laajoja ja järjestelmien käsittelemät tietomäärät suuria. Lisäksi laskentaan liittyy johdon harkintaa sisältäviä oletuksia ja monimutkaisia vakuutusmatemaattisia laskentamalleja.

- Näiden tekijöiden perusteella vastuuvelka on arvioitu tilintarkastuksessa eräksi, johon sisältyy olennaisen virheellisyden riski.

Vakuutusmatemaattikkomme on osallistunut tarkastukseen ja arvioinut käytettyjen oletusten ja menetelmien asianmukaisuutta, muun muassa tarkastamalla käytettyjä laskuperusteita ja arvioimalla laskentamallien asianmukaisuutta vastuuvelan riittävyyden varmentamiseksi.

Lisäksi olemme käyneet läpi vastuuvelan kirjallisen käsittelyn asianmukaisuutta ja arvioineet vastuuvelkaa koskevien liitetietojen oikeellisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksesamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonamme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhtiö pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiön yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana vuodesta 2013 alkaen yhtäjaksoisesti 11 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntonamme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdesämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Espoossa 18. maaliskuuta 2024

KPMG OY AB

Timo Nummi

KHT